

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas V Kovo-March 15d., 1923 m. 442 No. 5 (137)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879,
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

Vyčiai, Uoliau Darban!

Katalikiškoji Spauda Eina Mums Talkon.

*Visos Kuopos Lenktyniuoja. Springfieldas
Laiko Pirmą Vietą.*

"Koks-gi gražus mūsų Vyčių būrelis,
"Esam visi mes žiedai Lietuvos,
"Žydime išvieno lyg sesės darželis,
"Žydime dėl savo tėvynės brangios."

Ig. K. Sakalas.

Mūsų vaju, įrašinėjimas naujų narių Organizacijon kas kart labiau pradeda įsiūbuoti. Visose kuopose eina didelis bruzdėjimas, visose kolonijose didelis susidomėjimas, kokį darbštumą Vyčiai parodys per šį vaju, kaip pavyks jiems išauginti Organizacija. Dideliu džiaugsmu pranešame visiems Vyčiams, kad gražia agitacija mums talkon ateina katalikiškoji spauda, prie kurios Redakcija tuo tikslu buvo atsikreipus.

Štai vienatinis Pensilvanijos lietuvių katalikų žibintas — "Tėvynės Balsas", Nr. 13 net visą svarbiausį puslapį pašventė mūsų vajaus reikalams: ištaisai patalpino Centro Valdybos atsišaukimą. Vedamasis p. Ja-

sio straipsnis "Dar vienas vaju" ir-gi pašvestas Vyčiams, kurin sukaupta gražiausių minčių. Norėtume jį visą išcituoti, bet neturime gana vietos. Paduodame čia tik tai to straipsnio pabaigą, kurioj p. Jasys sako:

"Kaip dabar mūsų katalikiškoji visuomenė žiūrės į savo vaju? Nejaugi jį taip ir praleisti nieko neatsižvelgus? Teatsimena visi, jei mes atstumsim, tai griausim pamatą mūsų būsimų katalikų tautiečių. Moksleiviams teko tik nusišypsoti mūsų visuomenei, kad tik netektų mūsų Vyčiams pravirkti. Čia ypač kreipiu dėmę į mūsų jaunimą. Nerasim nei vieno svetimtaučio, kuris neprigulėtų prie kokio nors ratelio. Tuose jų rateliuose užtinkam ne vieną mūsų mūsiškių. Kam-gi mums eiti pas svetimus, ar mūsų namuose nesutelpam. Ne nuo vieno jaunuolio esu girdėjęs, kad nėra kuopelių, kur galima būtų lavintis. Vieniems ir kitiems patartina Vyčių Organizacija, kur galės tautybės ir tikybės dvasioje lavintis. Teapsidairo Vyčiai, o ras daug jaunuolių ypač Pensilvanijoje."

—x—

Mūsų kaimynas, vienatinis lietuvių ka-

Vyčiai, Vytes! Musų Obalsis Per Šį Vajų Lai

talikų Amerikoje dienraštis "Draugas" ir-gi atėjo mums talkon. Kovo 12 d. laidoje Redakcijos pastabose štai ką randame:

"Mūsų jaunuoliai, kurie per dešimt savo gyvavimo metų tik kitiems rengė vėjus, galop ir sau surengė. Trys mėnesiai skiriami įrašinėjimui naujų narių Vyčių Organizacijon. Kad Vyčiai ir Vytes per savo dešimtmetį daug pasidarbavo — visi mato ir žino, bet kad jie su savo žaliuojančia energija šoktų ir bent trigubai narių skaičių padaugintų, tai mes visi dar labiau norėtume matyti ir žinoti. Dieve padėk! Visi talkon mūsų bijūnėliams ir lelijėlėms."

Šitoks atsinešimas, užuojauta mūsų spaudos ir katalikų visuomenės vadų mums, Vyčiai, privalo būti didesniu paskatinimu uoliau, energingiau stoti darban ir pirmąjį savo vajų kuoposekmingiausia pravesti.

—x—

Darydami kitų kuopų apžvalgą, mes nuolat turėjome akis nukreipę į šaunią 85-tą kuopą Westville, Ill. Dabar tenka sužinoti, kad Westvillės Vyčiai pasiriję visas vidurvakarinėse valstijose kuopas sumušti.

Centro Sporto Sekcijos Raštininkė ir uoli Westvillėje veikėja Justina Karpiūtė mums praneša štai ką: "Lig šiol buvome užimti svarbiais darbais: dirbome parapijos bazare ir rengėmės prie Šv. Kazimiero dienos, kad kuodaugiausia padarius naudot ir parapijai ir Šv. Kazimiero Vienuolynui. Dabar-gi imame į rankas vajų. Kitos kuopos gal jau toli pasivarė, bet tai nei kiek mūsų negąsdina. Pavysime ir pralenksime." Kuopos, įsidėmėkite paskutinius žodžius! Jūs žinote, kad Westvillėje klebonauja gerb. kun. L. Brigmanas, jaunimo siela. Kam nėra žinomi jo darbai tame "lietuviškame" mieste. Gi šale jo kaip mūras stovi armija jaunų, čia augusių veikėjų. Išvardytume jus visus, bet vietos neturime. Dabar kyla klausimas: ar Chicagos, Waukegano, Springfiel-do kuopos, įeinančios pirman skyriun, pasiduos Westvillės kuopai? Atsakyti gali tik tai jos pačios. Mes pramatome, kad kova tarp tų kuopų neišvengtina.

Apie didelę Chicagą šiuo syk trumpai pasakysime: susidomėjimas, bruzdėjimas visose kuopose nepaprastas. Visos bijo tos negarbės, kokią gali padaryti joms kitos, dar-gi mažesnės, kuopos. 4-ta kuopa jau buvo padarius vieną ataką. Vienu vakaru norėjo prasimušti pro kitas kuopas ir užimti pirmąją vietą. Ji žymiai pasivarė, bet 36 kp. pastarame susirinkime vėl užlindo už akių. Žiūrėsime, kas bus toliau.

Gauname žinių, kad 5-ta iš pamatų judina visą Northside. Neužmirškite, kad praeitą vasarą 5-tos kuopos basebolo komanda laimėjo Chicagos Vyčių "šampionatą" ir gavo sidabrinį vazą. Kas drįs pasakyti, kad ji tokios "štukos" negali padaryti ir šiame vajų? O veikėjų ten netrūksta.

Nieko lig šiol dar negirdėti iš 8-tos kuopos. Roselando Vyčiams mes pranešame apie rimtą pavojų iš pietų — 35-tos kuopos, West Pullmane. Nesenai westpullmaniečiai susilaukė rimtą ir įtakingą veikėją, lietuvių Šaliapiną — p. A. Šlapelį, kuris jau perėmė 35 kuopos vadovavimą. Be to, West Pullman'e klebonauja didelis Organizacijos mylėtojas gerb. kun. J. Paškauskas. Tai-gi westpullmaniečiai jau gamina planus ir... ar žinote, roselandiečiai, kas gali įvykti, ir įvyks, jeigu nebūdėsite! Iš netyčių užklups jus westpullmaniečiai ir jei jau, del mandagumo, ne visą jaunimą patrauks prie 35-tos kuopos, tai bent rinktiną. O pritraukti jiems bus lengva, nes jaunimas apie p. Šlapelį taip spiečiasi, kaip bitės apie avilį. Delto, roselandiečiai, būdėkite, nes nežinote dienos, nei valandos, kada jus gali užklupti.

Daugelis teiraujasi, nori sužinoti, kas naujo vajuos reikale girdėti 13-toj, 14-toj, 16-toj ir 24-toj kuopose. Apie 14-tą kuopą jau praeitam numery rašėme, kad visu smarkumu eina pirmyn. Kitos-gi kuopos domiai seka kiekvieną visuose kraštuose judėjimą, ypatingai 16-ta ir 24-ta, daro planus ir rengiasi didelin žygin. Tikimės, kad jos nsutebins netik Chicagos kuopas, bet ir

Buna: Irašyti Organizacijon 10,000 Naujų Narių!

tas, kurios jau gerokai yra palipėjusios prie Centro dovanų.

—x—

Nors nedaug Centras turi žinių, kaip šiandie visose kuopose stovi vajaus reikalai, tačiau iš visų pusių ateina pranešimai, kuriuos sudėjus krūvon galima štai kas pasakyti: didelė dauguma Vyčių kuopų, mažų ir didelių, lenktyniuoja, energingai kopia aukštyn. Net ir tos kuopos, kurios lig šiol maža gyvybės rodė, juda, kruta ir ne vienai kuopai žada padaryti "surprise". Delto visoms kuopoms, kurios rimtai varosi prie Centro dovanų, trumpai pasakome: nei valandai neatleiskite savo įtempimo, nes nežinote kuri kuopa gali jus toli užpakaly palikti.

—x—

Šiuo sykiu mažai turime žinių, kaip rytinėse valstijose eina vėjus. Bet tikimės neužilgo sulaukti džiuginančių ir stebinančių vakarinių valstijų kuopas naujienų. Dar prieš vajaus paskelbimą Naujosios Anglijos Apskritys daug tuo reikalu kalbėjo ir komisiją išrinko planam sudaryti. Oi, ateis, ateis iš ten stebėtinų naujienų.

—x—

NAUJA KUOPA!

Skirdama Centro Valdyba dovanas organizatoriams pirmiausia turėjo galvoje Pennsylvania valstiją, nes daug, daug ten yra lietuvių kolonijų, kuriose nėra mūsų Organizacijos šakų. O jaunimo ten tiek daug, kaip pavasary lankoje žiedų. Bet štai gauname laišką nuo didžiai gerbiamo kun. K. Bičkausko iš Shenectady, N. Y., ir nei manyte nemanėme jame rasti tokio pranešimo, kokį radome. Pranešama, kad toje lietuvių kolonijoje suorganizuota nauja Vyčių kuopa. Lenkdami galvas gerb. kun. Bičkauskui už tokį pasidarbavimą mūsų brangiai Organizacijai, mes drauge tris syk šaukiame: "Valio Shenectady lietuvių jaunimas ir jo vadas kun. Bičkauskas!" (Plačiau apie tai žiūr. korespondenciją šiame numery iš Shenectady, N. Y.).

Ne veltui yra sakoma: žmogus mano vienaip, o atsitinka kitaip. Reiškia, pirma Centro dovana už naujų kuopų organizavimą ramiai praeis pro Pennsylvania į Shenectady, N. Y., jei tik narių skaičiumi bus dasijrta prie 50. Vienok mes pilni vilties, kad antra dovana — 25 dol. auksu eis Pensylvanijon. Tiktai, gerb. veikėjai, sukruskite, nes Vakarinų Valstijų Vyčių Apskritys nesnaudžia.

—x—

Visų kuopų nuoširdžiai prašome teikti Centrai kuodaugiausia žinių apie vajaus eigą. Gavusios naujų narių visos kuopos taipgi prašomos tuojau siųsti Centran narių aplikacijas ir metinę mokestį (2 dol.), kad galėtume skelbti organe, kuri kuopa kuriame skyriuje aukščiausia pasilipus prie garbės vainiko ir Centro dovanos.

Laukiame.

—x—

VALIO 48 kp. SPRINGFIELD, ILL.!

Duodant spaudon šį "Vyčio" numerį gavome pranešimą, sykiu daug aplikacijų naujų narių su metine mokestimi, kad toje kuopoje didžiausias sujudimas. Visi nariai, kaip siena stovi už tai, kad aukščiausia Centro dovana tektų Springfieldo Vyčiams. Ir ištikrųjų, jei kitos kuopos nesukrus labiau ir nepasistengs užbėgti kelią springfieldiečiams, jiems ir teks Radio aparatas.

Springfieldo L. Vyčių 48 kp. šiuo metu laiko pirmąją vietą.

Kuopos, ar užsileisite Springfieldui?

—x—

AUKOS.

Vyčių spaustuvės skolai mažinti.

Lietuvos Vyčių 27 kuopa (iš Norwood, Mass.) ped Apol. Stašaičiūtę \$10.00

Be to, laiške pažymima, kad vėliau kp. stengsis daugiau prisiųsti aukų ir tuo būdu savo kvotą išpildyti. Už šią ir žadamas auksas L. Vyčių 27 kuopai reiškiamo širdingą ačių.

Redakcija.

PRIE VYČIŲ VAJAUS.

Prieš pasaulinį karą, kas met tūkstančiai jaunimo atvykdavo iš Lietuvos šion šalin. Galima sakyti, tai būdavo sveikiausia Lietuvos jaunimo dalis, nes Amerikon nevisai sveikų neįleisdavo. Visas tas jaunimas vykdavo čia laimės ieškotų. Ar visi ją rasdavo, tai kitas klausimas. Kad daugelis vietoj laimės rasdavo nelaimės, tai visiems žinoma.

Tėvynę apleisti versdavo daugelis priežasčių: sunki jos ekonominė padėtis, neturėjimas laisvės ir progų savo gabumams ir iniciatyvai vystyti, nenoras caro valdžiai tarnauti ir k. Amerikon-gi viliodavo pirmiau atvykusių pažįstamų ir giminaičių pasisekimas, praturtėjimas, na, ir pasigyrimas.

Karas sustabdė Lietuvos jaunimo plaukimą šion šalin. (Tas, rodos, daug gero Lietuvai padarė).

Karo audroms apimus, Amerika vėl pravėrė duris ateiviams. Bet kai-kurioms tautoms labai siaurai. Tą daro su išrokavimu. Mat, Amerika pageidauja tik tokių tautų ateivių, kurie greit suvirinami amerikoniškosios puode. Lietuviams ir-gi siaurai tepravertos šios šalies durys. Per metus teįleidžiama 2310. Gi Lietuvos jaunimo noras vykti Amerikon yra didesnis nei prieš karą. Nestebėtina, kad lietuviai savo quotą į keturius mėnesius pripildo.

"VYTIS" (The Knights)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS VYČIAI (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATE:

Yearly	\$3.50
6 Months	2.00
In foreign Countries and Chicago Yearly	4.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

—X—

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis Leidžia Lietuvos Vyčiai.

Prenumerata:

Metams	\$3.50
Pusmečiui	2.00
Į Užrubęžį ir Chicago Metams	4.00
Pavienis Numeris	20c

"VYTIS"
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

Kiek tenka patirti, tos lietuvių ateivių skaitlinės didesnę pusę sudaro merginos, daugiausia jaunos; kitą dalį moterys su vaikais ir maža dalis pagyvenusių vyrų. Jaunikaičių kaip ir neįvažiuoja. Jie turi būti sargyboje, iki Vilnius nebus paliuosuotas iš grobonių-kraugerių.

Šio vajuos metu, Vyčių kuopos ypatingą domę turėtų kreipti į pritraukimą prie Vyčių Organizacijos naujai atvykusių iš Lietuvos lietuvių.

Žinome gerai, kad tik L. Vyčių Organizacija užkirto kelią sparčiam lietuvių jaunimo ištautėjimui ir subedievėjimui. Kurie tik L. Vyčių Organizacijos neapleido, tie visi patapo pirmaeiliais darbininkais Tėvynės ir Bažnyčios dirvose. Kurie neprisdėjo, bei jos idealais nepersidėmė apleido ją, tokie daugiausia pateko į bedievybės, ištautėjimo, bei apsileidimo bangas. Iš tokio jaunimo nei tauta, nei žmonija naudos neturi.

Todel be galo svarbu atvykstantį iš Lietuvos jaunimą pritraukti tuoj prie Vyčių Organizacijos, duoti progos jam sunaudoti energiją prie veikimo. Jei to jaunimo nepritrauksime, jis pateks laisvamanių pinklėsna. Žinome, kad jų organizacijos skurdo, pramogos pasisekimo neturėjo todėl, kad jų tarpe nebuvo dailiosios lyties. Dabar jie naudoja visą savo gudrumą, kad tas atvykusias lietuvautes savo tarpon paviliojus. Tas jiems pasiseka išdalies, ypatingai su tomis, kurios atvyksta pas savo gimines laisvamanius. Tokie, žinoma, nenuves jų į bažnyčią, nei į katalikų pramogas. Vyčiai todėl turėtų dėti pastangų, kad tokias supžirdinus su L. Vyčių Organizacijos idėja, siekiais ir darbais, iki jų sielos nėra užnuodytos bedievybės nuodais. Pritraukus prie Organizacijos reikia tuoj jas įtraukti veikimo sūkurin. Beveikdamos Organizacijoje, ją geriau pažins, pamylės ir brangins. Savo jauna iš Tėvynės atvežta energija daugiau gero padarys Organizacijai ir visai išeivijai.

A. J.

Vyčiams.

Sukruskim jaunime išvieno visi
Ir stokim prie darbo narsiai,
Jau teka mums saulė rytuose skaisai
Tad stokim kiekvienas drąsiai.

Stokim į darbą už savo šalį
Kelti tėvynę, ei, Vyčiai!
Mokslu ir šviesa kas tiktai gali
Padedant Dievui, Bažnyčiai.

Jauna dvasia mūsų teskrieja tenai,
Kur kraštas tėvynės brangios,
Kur ilsis kapuose tautos milžinai
Vardan gi mes jųjų del jos:

Stokim į darbą už savo šalį *ir tt.*
Vilties nepameskim tik, draugės, draugai,
O mūsų tėvynė nežus.
Prašvis laimės saulė, išnyks jos vargai,
Ji buvo per amžius ir bus.

Stokim į darbą už savo šalį *ir tt.*
Tad stokim į darbą, lai mūs vėliava,
Visad plevėsuoja aukštai,
O mūsų tėvynė, brangi Lietuva,
Žydės, kaip žydėjo, tiktai —

Stokim į darbą už savo šalį
Kelti tėvynę, ei, Vyčiai!
Mokslu ir šviesa kas tiktai gali
Padedant Dievui, Bažnyčiai.

Ig. K. Sakalas.

—x—

J. Naruševičius.

O, kaip gera ir malonu.

O, kaip gera ir malonu,
Kumet esame linksmi,
Ir gyvenimą subinkam
Su šviesesne viltimi!

Visa gamta nusišypso,
Tarsi linksmas prie mus,
Oras daros malonesnis,
Labiau gaivina jausmus.

Ir danguj saulutė šviečia
Pažiūrėjus jau skaisčiau
Ir gėlėlės skaniai kvepia
Bežydėdamos gražiau.

Ir paukšteliai linksmi gieda,
Jų balseliai meilesni
Ir nakčia ramaus mėnulio

Spinduliai net gražesni.

Rodos visa gamta nori
Linksmi džiaugtis su mumis,
Amžinoj' paskęst' linksmybėj,
Susisiekti mintimis.

PROTESTUOJAME!

Šių metų kovo 14 d. Ambasadorių Taryba Paryžiuje (Anglija, Francija, Italija ir Japonija) prisikyrė Vilniaus Kraštą Lenkijai.

Administratorių Taryba padarė tai neatsižūrėdama į amžinas lietuvių teises prie savo krašto ir savo sostinės, pamiršdama faktą, jog lenkai Suvalkuose, 1920 m., spalio 7 d. pasirašė sutartį Vilniaus atsižadėdami; pamiršdama lenkų grobonišką žygį Vilnių užgriebiant; pamiršdama Tautų Sąjungos anų laikų protestus ir reikalavimus, kad lenkų kariuomenė išsikraustytų iš Vilniaus; nesisikaitydama su tuo faktu, kad į Lietuvos ginčą su Lenkija del Vilniaus krašto yra įtrauktas Haagos Tarptautinis Teismas.

Tuo savo žygiu Ambasadorių Taryba nusilenkė prieš lenkų valdžią ir įžeidė elementarij teisingumą ir Tarptautinį Teismą.

Tą Ambasadorių Tarybos žygį skaitome neteisingu ir reikalaujame jį kuoveikiausiai atšaukti.

Prieš tą žygį mes visomis savo jėgomis protestuojame ir šiuomi pareiškiame, kad prieš tą nuosprendį visomis savo jėgomis kovosime, kad tai kovai dėsime visų mūsų pastangų.

Vilniaus kraštas buvo ir bus Lietuvos neatskiriamoji dalis.

Vilniaus miestas buvo ir bus Lietuvos sostinė.

Mes šaukiame visą Lietuvos išeiviją į nenuilstamą kovą už Vilniaus krašto atvadavimą.

Am.I.R.K.Federacijos Valdya

Jaunimui pasiskaityti.

Žmogus tik tuomet yra tikrai naudingas visuomenės sąnarys, kada jo ir kūnas ir siela yra tinkamai išlavinti. Auklėjant vaikus, reikia vengt šių kenksmingų geram kūno išmitrinimui dalykų.

Pirmiausia vengtini beprasmingai šokiai. Šokant, jaunuolio širdis, plaučiai ir kiti kūno organai perdaug varginami ir sugerama nuo trypimo sukeltų dulkių galybės. Dažnai pasitaiko, kad sušilę šokėjai išeina šaltan oran ir gauna plaučių uždegimą, kurs priartina staigią mirtį. Norint kūną lavinti, reikia dienos metu žaisti ore, ar tai padorius tautiškus žaidimus, ar tai sportu užsiimti.

Nepagirtinas ir rūkymo įprotis. Mat, taboke yra nuodų, vadinamų nikotinu. Nikotinas įtraukiamas plaučiuosna, kurių sienelės taip plonos, kad nikotinas įsisunkia kraujan ir paskui tampa kraujo išnešiotas po visą kūną. Nikotino veikimas ypač į jauno žmogaus kūną taip kenksmingas, kad tokie vaikai pypkoriai užauga paliegėliais kūnu ir ištizėliais dvasia. Dar blogiau rūkymas veikia į mergaitės kūną. Rūkančios mergaitės raumenys ištizė, veidas išblukęs, akyse nebėra jokio gyvumo ir jaunystės žydėjimo. Ačiu Dievui, kad mūsų lietuvaiteš nē nemano bezdzioniuot paskui silpnuolius pypkorius bernaičius.

Dar didesnis sveikatos priešas *alkoholis*. Jo nuodai tampa kraujo išnešioti po visą žmogaus kūną; ypač jautresnėse vietose alkoholis žalingai veikia. Jis nusilpnina žmogaus proto ir valios jėgas, nuo ko žmogus tampa lengvai prieinamas visokioms kūno ligoms ir dvasios silpnybėms. Gydytojai ištyrė, kad iš 100 ligonių 40 suserga iš priežasties alkoholio, kurį arba patys ligoniai vartoja arba jų tėvai ir seneliai. Ir "su saiku" gėrimas kenkia sveikatai. Tai rodo mokyty žmonių ištyrimai. Štai vienas pavyzdis. 1908 metais Kilio mieste daryta lenktynių kelionė. Keliauninkų tarpe buvo blaivių ir tik su saiku retkarčiais išsigeriančių. Pasirodė, kad 100 kilometrų kelionėj blaiviųjų ištvėrė 92 iš šimto, o tų "su saiku"

geriančių tik 46 iš šimto. Užtat generalas Keseler griežtai stoji prieš davimą karaviams alkoholio.

Nepatartina lankyti ir *kinomatografus*. Čia dažniausia rodoma šlykštūs dalykai, kurie tik sukelia geidulius ir paragina prie blogo gyvenimo. Be to, kinomatografuose visi paveikslai taip greitai keičias, kad ilgas įtemptas į juos žiūrėjimas nuvargina žiūrėtoją ir sudribina dvasią. Geriausių reginių pamatysi Dievo sutvertojų gamtoj. Turėdamas šventadienių popiečiaus laiko, vasarą verčiau eik miškan pasigėrėty, negu į tvankų teatrų ir karčemų orą.

Pagaliau žodelis apie *susilaikymą* nuo kūniškų geidulių. Paleistuvystė yra didžiausias žmonijos priešas; ji ne tik atitraukia žmones nuo Dievo, bet dar padaro juos ligų maišais. Lytiškos ligos yra tuo baisiausias, kad jos perduodamos ir ainiams. Įsivaizdinkit, kas tai do žmogus, kurs ir pats baisiausiose puvimo žaizdose miršta ir dar savo vaikus tomis puvenomis užkrečia.

Taigi tinkamai tvarkykim savo jaunų dienų gyvenimą, kad taptumėm kūnų didvyriai, tuo pačiu būsim ir dvasia milžinai.

Byras. ("Vienybė").

—x—

J. Naruševičius.

Kas Negali Pasikelti.

Kas negali pasikelti
Savo dvasioj į dorybę,
Tas negal pasižymėti
Ypatingą grožybę,
Nors ir stengtųsi labiausiai
Savo kūną padabinti
Ir blizgučiais jį papuošti,
Visais būdais pagražinti.
Gražus veidas nusibosta
Ir nebūna išpūdingas,
Jei dorybė jo nepuošia,
Teikiant pajėgas galingas.

Novos Žibutė.

Mūsų Tikslas.

MOGUS, kurs gyvena be tikslo, yra panašus tam, kurs po patamsius be žiburio klaidžioja.

Kiekvienas žmogus savo gyvenime turi daugybę tikslų. Vieni iš jų mažesni ir lengviau atsiekiami, kiti didesni, daug sunkiau atsiekiami. Bet užtat toks atsiektas didesnis tikslas suteikia žmogui didesnio malonumo, didesnio džiaugsmo, be to naudos. Mažesnieji tikslai yra tik priemonė didesniems, svarbesniems tikslams atsiekti. Tokiu būdu žmogus, kaip laiptais lipa aukštyn, naudodamasis mažesniais atsiektais tikslais, siekia vyriausiojo tikslo.

Jeigu pažvelgsime į mūsų pačių gyvenimą, tai pamatysime, kokios aiškios gradacijos (laipsniavimo) esama. Mes gyvename ir dirbame mūsų pačių pastatytiems tikslams. Mes mokinamės, skaitome mokslo knygas, siekiame tikslo tapti mokytesniais žmonėmis. Mes dengiamės rūbais, auname kojas batais, valgome šeiminkės gamintus valgius, nes turime palaikyti savo kūno gyvybę. Tai yra tikslas, iš kurių ir sudėtas visas mūsų darbas šiame pasaulyje. Bet tai neaukščiausias mūsų tikslas. Be šalutinių, turime pagrindinį tikslą — siekiame aukščiausio tikslo, kurį mes paprastai Dievybe vadiname.

Tą aukščiausią tikslą siekia ne tik dabar kultūringi žmonės, bet siekė ir senovėje, žmonės bemoksliai. Imkime kad ir lietuvius. Senovės lietuviai gyveno tankiose, neįžengiamose, pelkėtose giriose. Jie neturėjo gyvenime tokių patogumų, kokius mes šiandien turime. Jų kova už būvį buvo žymiai sunkesnė, negu mūsų dabar. O vis tik jie, tokioms sunkioms gyvenimo sąlygoms esant, negalėjo pasitenkinti vien žemais, lengvai atsiekiančiais tikslais. Jie nors klai-

dingai, bet visi įsivaizdino keletą tų aukščiausių tikslų (Jie garbino daug dievų). Iš jų vienas buvo skaitomas vyriausiu dievu. Prieš juos (dievus) lenkėsi ir skaitė juos neatsiekiamais, bet turinčias egzistuoti esybes. Jie negalėjo sau kitaip įsivaizduoti, kad šis taip puikus pasaulis būtų savaime atsiradęs, kad jis neturi savo Kūrėjo ir Valdovo. Toks, arba panašus, Dievo supratimas buvo ir pas kitas senovės stabmeldžių tautas.

Pažvelgę į mokslą, pamatysime, kad mokslas Dievo neatmeta, bet jį pripažįsta ir stengiasi žmogui įrodyti, kad Jis yra ir turi būti. Graikų mokslininkas, filosofas Sokratas, numatė savo tautos klaidingumą, nes ji tikėjo į daug netobulų dievų. Jis suprato, kad turi būti vienas tobulas Dievas ir tą savo nuomonę stengėsi graikų tautai įrodyti. Jo mokinys, Platonas, ir pastarojo mokinys, Aristotelis, Sokrato išvadų neįsižadėjo. Po Kristaus gimimo garsūs mokslininkai gamtininkai-astronomai, pav. Kepleris, Koperninkas, Niutonas, Pasteur'as ir kiti, pripažino esant vieną pasaulio Kūrėją. Bendrą išvadą galima padaryti, kad visi mokslininkai, kurie rimtai darbuosis mokslo srityje, pripažino Dievo esimą. Nepripažino tik tie, kurie buvo nepilno mokslo ar atsidavę agitacijų tikslams. Tiesa, negilus, nepilnas mokslas visumet atstumia žmogų nuo Dievo, bet gilesnis mokslas priveda prie vieno Dievo supratimo.

Bė tautų ir mokslo įsitikinimo vieno Dievo esime, mes dar turime Katalikų Bažnyčią. Jos tiesos apie amžinojo Dievo esimą, kaip to paties Dievo apreiškimas, žinoma, yra teisingos ir mums tikslu tegali būti tik Dievas. Jaunuoliai! Tvarykime savo gyvenimą vien Dievo duotais dėsniais, žinodami, kad tik Dievas yra mūsų galutinas tikslas.

MOTINOS ŠKAPLIERIS.

UŽKABINO man jį ant kaklo tą valandą, kumet ruošiaus kelionėn į plautųjį pasaulį... Davė jį kaip paskutinę atmintį, kaip šventą relikviją, kaip raštą, perstatantį kelią į dangų... Iš jos akių, pilnų ašarų atsisveikinant, žērėjo tikėjimas ir viltis, kad jis mane apgins visokio pavojaus valandose, atstums visokias pagundas ir laimingai ves gyvenimo keliu.

—Eik... Ir tegul tave Aukščiausias Viešpats ir Jo Švenčiausioji Motina laiko savo galingoje globoje.

Tai buvo paskutiniai man žodžiai, išėję iš lūpų tos, kuri per tiek metų buvo mano mokytoja ir palinksmintoja... Kumet atsiskyrimo valandoje paskutinį sykį prie savęs ją prispaudžiau, ji, skausmo bangose, puolė į glėbį mano vienatinės sesutės... Tas skausmas buvo neapsakomas, skausmas veriantis mano vargšo širdį į kelias dalis, kumet paskutinį kartą atsiveikinau su viskuo kas buvo brangu — su tėviške. O jūs, broliai benamia, klaidžiojantieji po svetimas šalis, jūs suprąsite ir apkainuosite mano skausmą, nes ir jūs taip-pat atsiveikintot, ir jūsų širdis vaitojo iš skausmo, ir jūs apleidot tėviškės lizdelį; tą sodžių, užklotą žaliais sodeliais; tą kryžių, stovintį šale vieškelio ir tas sielas, kurios dar gal šiandien verkia su ilgėsiu jūsų ir kasdieną žiūri į vieškelį, ar, galop, nepasirodys tas taip senai laukiamas...

Pirmose sunkiose kelionės valandose, motinos škaplieris buvo man tikra paguoda. Kumet nušluostęs veržiančias iš akių ašaras pridėjau ranką prie širdies, pajutau tą mažą drobės pluoštelį ir kokia tai stebėtina viltis įžengė į mano sielą. Pajutau apie save lyg kokią nežemišką esybę, gaubianti mane po savo sparnais... Ir ėjau... Prieš mane tūnojo milžinas pasaulis. Palikau užpakaly tą, ką numylėjau, kas man buvo brangiausiu pasauly...

Didelės, plačios jūrės, žaidžiančios, putojančios, dūkstančios jūrės... Mūsų laivas, nors buvo vienas iš didžiųjų, vienok visas, it mažas šapalėlis, buvo mėtomas. Lyg koki mažutį lukštą blaškė šėlstančios vilnys. Vie-

nos daužė jo plieninius šonus, kitos, rodos palindusios po apačia versdavo jį į aukštumą, gi parkui staiga mesdavo žemyn it į kokią bedugnę. Kitos lyg norėdamos jį sutriuškinti visu smarkumu mėtėsi visur, tai vėl užleisdavo vietą naujoms vilnims... Tuo laiku nebuvo sielos, kuri nedrebėjo, nei lūpų šnabždančių maldos. Mačiau tenai laisvamanius, egoistus, pliovotojus, kurie dieną prieš audrą gyrėsi, kad iš jų lūpų niekumet dar nėra išėję maldos žodžiai. Dabar-gi, puolę ant kelių meldė To, Kuriam išsigynė Jo esybės, arba prieš valandėlę ant Jo pliovojo; toje pavojingoje valandoje meldėsi, prašydami Aukščiausiojo užmiršti jų nedorības ir suteikti pagelbą. Meldžiausi ir aš ir kitus raginau prie maldos. Pasivedęs savę brangiai Globėjai ir Užtarytojai, buvau tikras jos pagelba.

Bet audra, užuot nurimti, dar labiaus pradėjo šėlti. Rodosi, kad visa pragaro galybė atsivėrė ir džiaugsmingai keršija visam pasauliui. Vilnių užimas baisiai perime širdį; vėtra, lyg koks milžinas pažeistas gyvulys, kaukė, žviegė ir bėgo tolyn, švilpdamas, baubdamas. Visi didžiausiame nusiminime. Staiga viena vesulos banga pagavo kapitoną ir lyg šapelį nunešė nuo laivo. Nėra jam išsigelbėjimo, nėra... Sekunda ir... išėlusios vilnys jau jį prarijo. Už minutos pasigirdo bausis sudavimas, bausis treškėjimas. Iš tūkstančių krūtinių pasigirdo sielvartingas kliksmas. Laivas užgavo į povandeninius prietaisus. Plyšo, sutrupėjo ir pradėjo skęsti... Toje valandoje niekas kitu nesirūpino. Kiekvienas žiūrėjo tikrai save.

Kumet prabudau buvo visai tamsu. Gulėjau ant smėlio, o šėlstančios vilnys plovė mano kojas. Prie manęs gulėjo didelis laivos stiebo galas. Norėjau pasikelti, bet negalėjau. Rodėsi, kad buvau pririštas prie jo. Dair ausi, čiupinėju. Štai mano motinos škaplieris įsipainiojęs į stiebo skeveldras ir mudu jūrės išmetė ant kranto.

Buvau silpnas ir suvargęs, vienok puoliau ant kelių, apliejau dėkingumo ašaromis tą brangų paminklą, dėkojau Dievui ne

taip žodžiais, kaip širdimi už taip stebūklin-
gą išgelbėjimą...

Patekau bedievių draugijon. Palikau jų
siela ir vadas. Pamiršau apie Dievą, nepi-
dziau bažnyčios pareigų; žodžiu, palikau be
tikėjimo. Juokiaus iš to, kas prakilnu, dora
ir šventa; juokiaus iš savo praeito tamsu-
mo, prastumo. Gyvenau pilname pasaulio
sugedime. Iš senos mano praeities paliko
man tiktai mano motinos škapleris. Ne del-
to jį nešiojau, kad būčiau jautęs jame kokią
galybę bet tik delto, kad mano širdyje pasi-
liko vienintelis pagarbos jausmas, o tas jaus-
mas tai buvo atmintis mano senos motušės.
Nešiojau jį tiktai kaipo jos atmintį... Vienok
nekartą rūgojau, kad jis man kliūva. Ne-
kartą norėjau jį numesti nuo savęs, bet at-
mintis mano mylimos motinėlės visuomet
mane pergaldavo. Per ilgus nešiojimo me-
tus jis nubluko ir nusidėvėjo. Vienok ne-
šiojau.

Buvau mašinistas ekspresinio traukinio
tarp Pittsburgh'o ir Philadelphijos. Ištiko
geležinkeliečių streikas. Mano valdomas ek-
presas artinos prie Coatesville. Staiga pa-
mačiau netoli išardytus bėgius, ant kurių
buvo priversta daug akmenų. Nespėjau dar
sugriebti už stabdytuvo, kaip puolė šūvis ir
aš virtau be sąmonės. Karščio dienoje, kaip
paprastai, turėjau atlapus marškinius. Man
griūvant, už svarbiausio stabdytuvo, kurs vi-
sai sulaiko garą, užkliuvo mano škapleris ir
taip patraukė, kad garvežio garas buvo su-
laikytas visai. Netekęs varomos jėgos gar-
vežys pamažu pradėjo stoti. Nors ir užva-
žiavo ant krūvos akmenų, bet nesudužo. Vi-
si keleiviai buvo tiktai lengvai pritrenkti.
Persigandę išbėgo iš vagonų ir klausinėjo,
kas atsitiko, kumet staiga pamatė mane gu-
lintį be sąmonės pusiau užsmaugtą mano
paties škapleriu. Kada mane pakėlė, tada
tiktai pajutau, kad esu sunkiai sužeistas į
krūtinę. Pataisius bėgius, kitas mašinistas
užėmė mano vietą, traukinys švilpė toliau,
gi mane nuvezė į ligonbutį, kur ilgą laiką
kovoja su mirtimi. Bet Dievas, nenorėda-
man mirties nusidėjėlio, troško, kad atsiver-
ščiau ir gyvenčiau, susimylėjo ant manęs ir
davė dar vieną progą pasitaisyti. Tyrinė-
jant tą įvykį pasirodė, kad mano priešas bu-

vo suokalbyj su streikininkais; norėjo ma-
ne nušauti, kad traukinys išeitų iš bėgių ir
sudužtų. Taip tai mano motulės škapleris
ir vėl išgelbėjo nuo staigios mirties ne tiktai
mane, bet ir šimtus, kurie važiavo tuo trau-
kiniu.

Gulėdamas ligonbuty žadėjau Aukščiau-
siam pasitaisyti. Gailėjausi, kad taip bai-
siai prasikaltau, paniekinau savo Geradėją
Viešpatį ir pasirižau nusivalyti nuo tų pur-
vų. Bet vos spėjau išeiti iš ligonbučio, vos
susitikau su senais savo draugais, palaidas
gyvenimas ir vėl pergaldėjo visus mano pa-
sirįžimus. Dar didesnis palikau bedievis.

Po kelių metų vedžiau moterį ir tai,
mano nelaimei, mergaitę tų pačių įsitikini-
mų. Namuose nebuvo Dievo, taigi nebuvo
ir laimės. Vienas kitam neužsitikėdavom,
vienas kitą kaltinom ir įtarinėjom. Ginčai
ir susipykimai buvo kasdieninė duona. Aš
pamečiau prisirišimą prie jos, ji-gi prie ma-
nęs. Galop ji net pareikalavo, kad numes-
čiau nuo kaklo ir tas paskutinės liekanas
prietarų ir nenešiočiau daugiau to pur-
vino skudurėlio. Kol nešiojau jį visu-
met juokdavos iš manęs taip šėtoniškai, kad
pritrūkęs kantrybės ir norėdamas kartą duo-
ti tam ramybę, nuėmiau nuo savęs tą ška-
plerį ir mečiau į šalį. Nei aš, nei ji nepa-
tėmijom, kaip mūsų trijų metų vaikelis pa-
kėlė tą škaplerį, išėjo su juo į balkoną tre-
čio aukšto ir tenai prie geležinių ramsčių
pradėjo žaisti. Staiga išgirdom baisų vai-
kelio kliksmą. Bėgam abu su baisios nelai-
mės nujautimu. Išbėgu ant balkono iš štai
matau kabantį vaikelį ant škaplierio. Pa-
statęs save į pavojų persilenkiau ir su dide-
liu sunkumu paliuosuoju savo vienatinį kū-
dikį iš tų stebėtinų kartuvių, bet, ant nelai-
mės, — jau negyvą.

O, Viešpatie! Kaip teisingai Tu baudi
žmogų nusidėjėlių, bet kiek mielaširdystės
yra teisingoje Tavo bausmėje!..

Atsivertėm abu, bet kaip brangiai kai-
navo mums tas atsivertimas!.. Šiandieną ne-
tik aš, bet ir mano moteris nešicja škaplerį
ir kartoja, kad kumet priglaudžia ranką prie
širdies ir pajunta jį tenai, stebėtina ramybė
užviešpatauja jos sieloje.

Vertė Z. Sak—nė.

Kun. J. Kr.

J. Gudauskis.

Malda.*(Imnas).*

Meldžiam, laimink o Aukščiausias
Lietuvai, Tėvynei,
Lietuviams-gi, jos vaikeliams,
Kuriuos visad gynei.

Duok gyventi tikroj meilėj,
Sentaikoj gražiausia,
Duok jiems augti, duok jiems tapti
Tauta garbingiausia.

Dora, mokslu pasipuošę
Mūs broliai, seselės,
Tegu žiba, tegu šviečia
Kaip danguj' žvaigždelės.

Tegul myli savo kalbą
Giesmes, dainas brangias,
Lai jom's žavi žmonių širdis —
Kelia į padanges.

—x—

*J. Naruševičius.***APIE TAI, KAS PRAĖJ.**

Apie tai, kas praėj,
Nekalbėk niekados:
Kas praėjo naujai
Prieš tave nepastos.
Ir verčiau pamastyk,
Kaip rytoj ateitis
Į tave atsilieps,
Kokiom spalvom nušvis
Visa žmogaus viltis,
Kuri slepias giliai
Ir prašvinta sieloj —
Ateities spinduliai.

—x—

*J. Naruševičius.***PAKOL GYVAS TAU ATRODO.**

Pakol gyvas tau atrodo
Karstas dideliai baisus,
Kai numirsi pasirodys
Begaliniai jis meilus.
Kol gyvename pasauly,
Tol baisi yra mirtis,
Kai numirsim, tai pajusim —
Daiktas paprastas suvis.

Jaunystei.

Kur dingo laikai tie malonūs be galo,
Kada aš nekalta jaunyste žydėjau;
Į visą pasaulį su džiaugsmu žiūrėjau,
Ir buvo man viskas arti idealo.

Jaunyste, jaunyste, vaizduote galinga!
Kur dingo šiandieną tas tavo skaistumas?
Kur kūdikio meilė; jausmų prakilnumas?
Kur toji pranyko gale paslaptinga?

Prabėgo jaunystės kaip sapnas regėjims;
Kaip pirštų gražolės ant kanklių uždėtų
Žavėjantis balsas stygų palytėtų;
Kaip aitvaro skaistus naktyj sužibėjims...

O dienos jaunystės, o dienos malonios!
Jau jūs nebegrište; tik liko svajonės .

"Krašto Balsas".

—x—

Pr. Genys.

* * *

Nėra paguodos — nuvyto gėlės,
Kur anksti rytą iš miego kėlės..
Lapeliai medžių purvynan krinta,
Seselė rauda žiedo nuskinto..
Atėjo šalnos, laukas išbalė..
Ežero bangos į ledą šalą..
Tik viena širdis liepsnot neliauja —
Šviesų pasaulį man pranašauja..

T. Ž. Gim. 1—X—22.

—x—

Pr. Genys.

'N 'N

Ateik, seselė, jau tulpės žydi;
Kerais rūtelės sužėlusios..
Ateik — naktuzė dienele lydi
Svajonėms širdį suvėlusios..
Ateik, išskrisim į jūrių plotus,
Į kalnus sniegu apaugusius!..
Paliksim žemę, kur ašaruotus
Sutinki žmones išalkusius..

25—V—22.

A. N—kas.

MENS SANA IN CORPORE SANO.

(Sveika siela, sveikame kūne),

Sveikata—begaliniai geras dalykas, kaip tam kurs jaja naudojasi, taip ir kitiems. Ar ji nereiskia harmoni? Ar ji nera sinonimu viso gero, ismintingo ir grazaus? Ar ji nera musu laimes ir brangenybes branduoliu? Sveikas zmogus yra verciausias gamtos tvarinys. Gerai turėti kūno sveikata, bet tikrai sveika siela — tai tas, ko mes privalome labiausiai melsti, kadangi tai auksciausia dovana, kokią mums gali suteikti Dangus.

T. Karleil'is.

Nera didesnio turto uz kūno sveikata, nera didesnio dziaugsmo uz širdies dziaugsmą.

Ekklesiast'as.

Kiekvienam žmogui užrašytas uždavinys. Nuo jo išrišimo negali pabėgti nei vienas. Ir bėgdamas nuo jo, čia pat jį sutiksi ant kelio, kurs nesidrovės pareikalauti tai, ko jis turi teisės reikalauti. Tas uždavinys, kuris taip sekioja žmogų ir neapleidžia jo nė valandėlei — tai gyvenimas. Metus mintį į gyvenimo esmę rodosi, kad jis nėra sunkus dalykas. Bet atsiminus, įvertinus žmogaus didybę, nepaprastai prakilnų žmogaus protą, kurs ir privalo būti gyvenimo eigos rodykliu, pasirodo, kad gyventi taip, kaip sako žmogaus didybės asmuo, nelengva. Pirmiausia norint tiksliai sutvarkyti savo gyvenimą prisieina daug vargo ir nelaimės patirti. Įvairūs pasaulio reiškiniai permainingai paviršutinius dalykus, bet daro net nemažą įtekmeį ir į žmogaus sielą.

Šiandien, kumet barbarizmo ir gobšumo paragintas pasaulis, vėl kanuolių ir granatų balsais sudrebino žmonijos ramybę, vėl, gal ryškiau kaip iki tol, pradėjo banguoti žmogaus protas, pradėjo rasti įvairių nuomonių, daugiausia blogų, kurios statosi sau tikslu rasti žmonių miniose šalininkų ir skleisti gyveniman. Protas, kurį kiti gal perdaug įvertina, negali būti visai neklaidingu. Anaip tol, pavienio žmogaus protas labai nepastovus; jo mintys dažnai šen bei ten vingiuojasi, bangoja ir klysta. Tas proto prigulmingumas nevienodas. Yra žmonių, kurie remdamiesi ant Absoluto pamatų, gali savo protą labai sutvirtinti ir tuomet dorai elgtis. Tokių žmonių neįveikia, arba labai sunkiai tegali įveikti įvairios šios žemės

atmosferos ir tokis žmogus būna, kumet jis turi "sveiką sielą, sveikame kūne." Kaip tik ir yra šio rašinio tikslas pažvelgti į tą aforizmą plačiau, pažiūrėti į jo antipuses ir trumpai priminti, kaip tą brangią dovana užlaikyti, turėti.

Žmogus sudėtas iš materialio ir dvasinio elemento; kūno ir sielos. Tuodu elementu ankštai tarp savęs surišti vienasmenybės ryšiu ir daug, labai daug priguli vienas nuo antro. Abu kartu dalyvaudamu juodu sudaro žmogaus gyvenimą. Siela gyvena kūne. Kūnas yra lyg sielos stotis, tarsi jo būstinė, kur ji randasi. Norint žmogui pačiam būti sveiku, reikia gyventi sveikame kambaryje, gi norint turėti sveiką sielą, visų pirmausia užduotis — pasirūpinti sielai gerą būstinę, t. y. saugoti ir tobulinti savo kūne sveikata. Labai klystume pasakę, kad į kūną, kaip į žemesnijį mūsų asmenybės asą, nereikia kreipti dėmesį, bet rūpintis vien tik sielos — dvasios lavinimu. Daugeliui rodosi, kad tokiu elgesiu žmonės atsiektų aukšto tobulumo laipsnio. Giliau pažvelgus dalykan pasirodo, kad čia daroma klaida. Pirmiau reikia lavinti kūną, nes kūnas, tai dvasios būstinė, kurioje sielai reikia būti — egzistuoti. Mes-gi, nesuprasdami didelės kūno kultūros reikšmės mūsų dvasios gyvenimui, kartais varginame jį bereikalingais dalykais, kurie, palietę kūną, gali įnešti ir sielon nuodingų bakterijų. Sveikas kūnas, tai didžiausia šiam pasaulyje brangenybė.

Vienas iš svarbiausių būdų kūno ir sielos sveikatai palaikyti — tai darbas. Šimtai geniališkiausių žmonių tvirtina, kad be darbo netik kad negalima išlaikyti sveikatos, kaip kūno taip ir sielos, bet net doriausi žmonės be jo pradeda lyg gėlės vysti. Darbas gydo opiausias mūsų širdies žaizdas, išvaiko liūdnas mintis, skaudžius atsiminimus. "Nieko nėra blogesnio—sunkesnio, kaip visiškai nedarbuotis, — sako Šv. Augustinas. — Palaimintas, kurs pasvenčia savo gyve-

nimą dideliems ir doriems darbams, ir kurs vykdo savo sumanytus planus, gerai ir išmintingai apgalvodamas." Tinginystė padaro žmogų labai nelaimingu: atneša pesimizmo mintis, nuobodulių taurę. Kartais atsitinka, kad tinginį žmogų užpuola baisiausios mintys, mintys nematančios šiame gyvenime nieko geresnio, bet tuštybių tuštybė. Nejausdamas kam gyvenęs, neturėdamas gyvenimo tikslo, jis neretai pamano apie saužudystę. "Tinginystė, — sako Džerem'as Teilor'as — tai gyvo palaidojimas; tinginys visai nenaudingas dorybės ir žmoniškos tikslams taip, kaip kad jis būtų miręs ir visai bejausmis permainingose ir reikalavimuose apsupančio gyvenimo; jis gyvena tik veltui leisdamas laiką ir naikindamas žemės vaisius panašiai vabzdžiui ar vilkui. Kai išmuš jo valanda, toks žmogus miršta ir nyksta nieko gero nepalikęs, be jokios žymės; visa ką jis darė ar bereikalinga, ar kenksminga." Tinginystė ištikrųjų yra viena didžiausia pragaištis kaip kūnui, taip ir sielai.

Jau gilioje senovėje graikai suprato ir iškėlė darbo vertę ir būtinumą. Solonas sakė: "Kas nedarbuojasi — priguli teismui." Kitas mokslininkas pasakė: "Žmogus, kurs nedarbuojasi, yra plėšikas." Darbas užvis geriausiai žmogų saugo nuo prasikaltimų. Senovės patarlė sako: "Tingus protas yra velnio darbo kambarys", delto, kad nieko gero nedarydami, mes išmokstame tverti blogą. Nesidarbuojas — tingus žmogus vertas pasigailėjimo, taip kaip ir bausmės. Niekas negali būti blogesnio, kaip įprasto nepadorumo ir neatsargaus elgesio. Palaidumas griaua doros pamatus, naikina vyriškumo drąsos jėgas, gimdo ligas, kurioms nėra jokio kito vaisto, kaip mirtis.

Prityrusiems žmonėms labai aišku, kad piktoji dvasia dažnai užsivelka angelo rūbais ir nuodėmė, nors ji būtų tamsiausių spalvų, prisidengia malonių paveikslu. Turkų priežodis sako: "Velnius bando tinginį žmogų, bet ir tinginys žmogus bando velnią." Kas seka apgaulingą velnio šviesą — kelią, greitai persitikrina, kad norų užgaidos pildymas neša neaplenkiamą žūtį, o apgaulingas

džiaugsmas persimaino į slopinantį, nebeišdildomą, nebepagydomą skausmą.

Bet darbas nesudaro dar viso ir nėra žmogaus pačiu tikslu, bet vienu iš aukščiaušių žmogui duotų privalumų. Būdamas tikslu įrankiu, darbas visaip esti naudojamas: per mažai ir per daug. Jis būna tuomet naudingas, kumet veikiame normaliai, o sveikata to būtinai reikalauja. "Sveikatos užlaikytojas yra matas veiksmuose" — sako garsus mokslinčius. Tas pasakymas labai svarbus. Mūsų laikais atsiranda ir labai aukštai stovinčių žmonių, kurie nepripažįsta šitos taisyklės, ir vėlai jau supranta jos reikšmę ir svarbumą. Ypač labai vengtina perdidelis ir perilgas protiškas darbas, kuris normaliai naudojamas gali užmušti blaivų ir sveiką žmogaus galvojimą ir įvesti jį į monotoniškai-instinktualę sritį. Tuomet žmogus lyg apsvaigęs, nebeturi nuomonės apie atilsio reikalingumą. Jam rodos, kad reikia dirbti ir dirbti. Tokio nesaikiško darbo esti liūdni daviniai. Nusilpsta žmogaus nervai, apsitraukia vienodumo spalva net patysai protas; žmogus nebemato čionai galimybių bepasismaginti, bepaįvairinti savo vienodo gyvenimo, kuris jam tampa sunkiu ir slopinančiu grandiniu. Kame, kokių būdu ką nedarytume mes visuomet laikykime savo veikime normalaus mato. Išmintingai darbuodamiesi mes atrasime atilsio valandose stiprinančio energijos balsamo, ir galimybės pasidžiaugti šios žemės gyvenimo žiedais. Naudodamasis tokiu matu savo gyvenimo veiksmuose Gelton'as aštuoniasdešimts antrais metais galėjo pasakyti: "Aštuonių dešimčių metų aš skaičiau save dar jaunuoliu; aš galėjau kasdien nueiti po 40 mylių. Bet paskutiniaisiais šešiais metais mano gyvenimas įstojo senuolio vėžėsna."

Garsus kompozitorius Beethoven'as, neprisilaikydamas išmintingo mato savo veiksmuose, gavo senatvėje patirti labai skaudžių valandų. Pažeistas jo protas nuolatiniu darbu padarė taip, kad jis nebepagyvendavo vienoje vietoje; greit išrasdavo kokią nors ydą ir eidavo ieškoti kitos, o jei nepasisekdavo rasti, tai darydavo dideles keliones pėsčias*). Išmintingas paskirsty-

*) *Liefe and labour. London. Smails'o.*

mas veiksmo valandų yra saugotojas žmogaus gyvenimo tvarkos, neleidžiąs įsivyrauti žmogui betvarkei ir iširimui.

Kas nori būti sveiku, tas privalo būti laisvu. Laisvu pasielgimuose, laisvu manymuose, laisvu darbe ir, žodžiu sakant, laisvu visame kame. Bet reikia sveikai suprasti ir laisvės esmę, o supratęs mokėti tą laisvę naudotis. Nemokantieji naudotis laisve gali pražudyti netik kūną, bet ir sielą. Tokiu būdu reikia mokėti save valdyti. Toji savyvalda ir yra laisvė. Laisvai moka elgtis tik sveikas kūnu ir siela žmogus. Jis yra laisvas visame.

(Pabaiga bus).

—x—

Kankinys Už Lietuvybę.

Pavalgęs Kūčią nuėjau pas Juozą Vidikauską, augintoją gražių aukso žuvyčių. Žadėjau keletą jų nupirkti ir stikliniuose induos pakabinti ant Kalėdų medelio, kad labiau pagražinus. Atėjęs pas jį radau draugą, Juozą Salvaką, augintoją kanarkų, kuris išeidamas užsispyręs prašė, kad ir mudu eitume pas jį. Girdi, paklausysite kanarkų, kurias man pavyko išmokinti pamėgdžioti net ir garsiąją lakštingalą, kurios taip žavėjančiai gieda net prie lempos šviesos. Sykiu supažindinsiu jus su nauju savo "burdingieriu", labai inteligentiškų manierų jaunuoliu, nesenai atvykusiui iš kito miesto. Neiti, būtų lyg ir įžeidimas jo asmens, jo ambicijos. Tad-gi nuėjom. Supažindinęs su minėtu "burdingieriu", Marijonu Puodžiu, mes, jam (Puodžiui) prašant, įėjom į jo kambarį. Kaip mylėtojas piešinių pirmiausia pradėjau apžiūrinėti paveikslus. Tarp kitų jo paveikslų man labai patiko, matyt, vos tik iš mažos fotografijos padarytas, didelio formato paveikslas ir įdėtas į paausiuotus rėmus gan senyvo kunigo, kuris dar-gi buvo Kalėdų vainiku papuoštas. Įsiziūrėjęs į tą paveikslą paklausiau.

— Ar tai tamstos giminaitis tas kunigas, kad jį net Kalėdų vainiku papuošėte?

— Šis paveikslas yra kun. Kriokininko, kan-

kinio už lietuviystę, kuris Vištyty tramdė pašėlusias lenkininkų gaujas.

*Valio garsiai mes jam sušukim
Už tai, kad gynė tautą mūs',
Dėkingi tam veikėjui būkim,
Kad tramdė jis lenkus nuožmius.
Broliai! kiekvieną lietuvių veikėję,
Kurs tramdo lenkus — gina mus,
Kaip didį tautos geradėją
Pagerbkim labiau neg' kitus!*

Pabaigęs deklamuoti tas eities, jis toliaus tęsė:

— Ne, tamsta, tis tik yra buvęs mano klebonas, kumet Lietuvoj būdamas gyvenau Vištyčio parapijoje. Kadangi šiomet jam sukako 35 kunigavimo metai, gerbdamas jį, kaipo kankinį už lietuviystę, ką galėjau, tą ir padariau: iš mažos fotografijos daviau padaryti didelę, kad tankiau ją galėčiau matyti.

Kiek jis prikentėjo už lietuviystę, papasakosiu čia nors trumpais žodžiais. Didelę knygą būtų galima surašyti.

Prieš kun. Jurgiui Krokininkui ateisiant į Vištytį, lenkai arba, teisingiau tarus, *lenkomanai*, arba pakvaišę lenkininkai, nes poteriuose, kur sakoma ...*Chleba naszego powszednego*... jie sakydavo: ... "*Klebu naczego poprzednego*" buvo, taip sakant, viešpačiai Vištyčio parapijoje. Tikri lietuviai, nors jų buvo kur-kas daugiau, buvo vergai. Taigi gerb kun. Krokininkas, su pagelba jauno ir labai uolaus savo kamendorio, kunigo Vinco Gergelio, ir dar kai-kurių veiklių lietuvių, ypatingai Juozo Bilevičio, už savo: *Co to my...* (*kas tai mes...*) gavo: vieni vaišių, o kiti magaryčių. Ir mes atgavom savo teises vien ačiu pasišventimui ir moralinėms bei fizinėms kančioms kun. Krokininko ir jo pagelbininkų, ypatingai kun. Gergelio, kurį pakvaišę lenkininkai du kart norėjo akmenimis užmušti, nors taip jis, kaip ir kun. Krokininkas, gindami lietuvius, ir jiems kuogeriausio norėjo: mokino skaityti ir rašyti ir dar net lenkiškai!

Kada už skandalus bažnyčioje Šv. Tėvas metė ant pakvaišusių ir apjakintų lenkišku šovinizmu *Ekskomuniką* — atskyrimą nuo bažnyčios, kun. Krokininkas prašė (nors

kai-kurie lietuviai už tai net pyko) Dvasiškos Katalikų Bažnyčios Vyriausybės, kad *Ekskomunika* būtų kuogreičiau atšaukta, kad kartais kuris nors iš tų dvasios vargšų nenumirtų be Šv. Sakramentų ir netaptų palaidotas kaip koks gyvulys.

Savo pasakojimą jis baigė sekančiomis eilėmis:

*Lietuvi, ar žinai Vištytį,
Kur randas' prie Prūsų sienos?
Tuo vardu ten gali matyti
Ir ežerą Sudavijos.
Tai prabočių gardas mūs'
Gyvena ten kilnūs Kapsai;
Bet būnant mums po jungu rusų
Juos ištautint norėj' lenkai.
Vienok laimėkis!—Atsirado
Narsus, energingas lietuvininkas,
Kuris nuo lenkų, kaip nuo bado
Gynė Kapsus. Tai Krokinkas.
Kilnus tas kunigas jiems tarė:
—Lenkai!—Jūs būkit sau lenkai;
Bet šalin! lenkinimą čia varę —
Mes esam — liksim lietuviai!
Ir tą jų kvailą propagandą
Vištyty išgriovė jis visai,
Lenkystei nusuko ten sprandą...
Valio! už tai jam šauk Kapsai.
Kovoj toj daugel jam padėjo
Gergelių Vincas, kunigas,
Kurį už tai lenkai norėjo
Užmušt, bet gynė jį Dievas.
Ir Juozą Vincą Bilevičių
Taip-pat priminkime čionai,
Ką lenkams davė magaryčių:
Per juos pas'liko mums Kapsai.*

Kazys Žiūronis.

KAIMO TEATRE.

A. Na, broliuk, pradėsime traukti į namus.

B. Kaip tai, juk lošimas dar nėra pasibaigęs.

A. Taip, nėra dar, bet ten pat parašyta, jog penktas veiksmas atsibūna septynis metūs vėliaus, o mes juk tą visą laiką čia nesėdėsime,

— "Garnys."

Mūsų Dainos.

Sesytes, brangiosios, ko tilsta jūsų žaviosios
[dainos?

Ar vargas liečia ir jūsų jaunas krūtines?

Ko liūdi, seselė, ko nedainuojai,

Ar jauti širdelėje rūpestėlį?..

Ar tave, jauna lietuvaitė—tautos žiedeli, palietė koks likimas? Gal išmindžiojo tavo darželį užplūdusių priešų gaujos? Išlaužė brolelio tvirtus žiogrėlius? O gal:

Rūtelės nesėtos ir neravėtos,

Vainikas nepintas ir nedėvėtas!..

Jei dar nesėjai rūtelių, šiandien laikas sėti!.. Nutilusių dainą jau laikas iš naujo pradėti. Šiandien jau laikas tau tapti lietuvaitė, nes: atsisakei dainos, atsisakei Lietuvos lietuvaitės būdo.

Šiais laikais keliaudamas Lietuvos laukais, toli nusitiesusiais vieškeliais, retai kur beišgirsi skambių dainų aidus. Pavasario, vasaros šventvakaryj vaikštinėdamas tėvynės laukais, paberžėmis retai kur išgirsi lietuvačių dainas.

Oi skauda širdis, kad tilstat jūs, malonios tėvynės dainos!.. Kur paliko tos dieneles, kada didžiu širdingumu ir jausmais skambėjo mūsų dainelės?.. Kur tas praeities jaunimas? Ar jis žuvo? A gal tai tada buvo laisvės laikai?.. — Juk ir šiandien jie mums grįžo! Taip, grįžo! Bet negrižta tos žaviosios dainos! Negrižta. Delko?.. Delko jūs, dainelės, mus apleidžiat?.. Delko?.. Prisiminkim senovę. Kiekviena lietuvaitė mokėdavo po kelias dešimtis dainų. Didžiausios skrynios pas jas buvo to turto. Ir dainuodavo prie ratelio ar prie kito kokio darbelio. Gi draugės jai pritardavo!

O šiandie... Šiandien kita gadynė! Nutilo daina sesučių-lelijėlių ir bernelių-dobilėlių, grįžtančių iš lauko namo, po sunkaus darbo. Oi gaila, gaila tų praėjusių dienų. Dabar jei kas ir sudainuoja — tai daina nebetokia, kokia seniau būdavo, be jausmo. Tiek metų skriaudžiama, slopinama tauta neišsižadėjo dainos. Kitataučiai sakydavo, kad ir žiauriausia elgkis su lietuviais, o jie vistiek dainuoja, lyg džiaugsmo valandas gyvendami.

Dabar-gi praėjo toji skriaudų gadyne. Laikas mūsų dainelėms dar labiau suskambėti.

Malonu lietuviui prisiminti laisvės laikai! Kam jie nebrangūs! Kiekvienas žmogus siekia laisvės, tuo labiau jaunimas! Kiekvienas jos trokšta. Kiekvienam ji brangi. Jaunuolis už laisvę pasirijęs net gyvybę atiduoti. Kaip skaudūs verguvės pančiai!.. Kaip nemaloni priespauda!

Mūsų tauta buvo laisva. Buvo ir pavergta. Po skaisčios laisvės skaudi buvo nelaisvė. Lietuvis buvo slopinamas, persekiojamas. Skaudu jam darėsi atminus laisvę... O kam pasiguosi verguve?!... Kas atjaus? Visi iš tavęs tyčiojasi, juokiasi! Tai-gi skriaudžiamas lietuvis galėjo tik dainose savo vargus išliet. Dainoje nurimdavo jo jausmai. Pasakomis galėjo įsivaidinti geresnį, laimingesnį gyvenimą, kurio širdis taip troško.

Ir skambėjo tada Lietuvos šalėlėje daina.

Per didįjį karą mūsų dainos bemaž visai nutilo. Patrankų staugimas, skaudūs žmonių dejavimai užėmė dainų vietą. Nutilo Lietuvos dūkrelės, nutilo vaidilutės, neskamba dainomis laukai, miškai. Visame krašte mirtina tyla.

Bet visa tai jau nuėjo, nužė. Išaušo kitokis rytas. Taigi suskambėk, Lietuvos dainužė! Juk grįšta mums Vytauto gadyne, tegu grįšta ir daina, karo nuslopinta. Suskambėkite kanklės!.. Sugauskit varpai! BroLIAI, seses susiburkit į būrį ir traukit dainą!

Vai lėkite dainos iš vargo nupintos,
Iš kaimo į kaimą pas jaunus, senus,
Paguoskite širdis nelaimių sutrintas,
Nušluostykite ašaras, kelkit jausmus.

(Pr. Vaičaitis).

Taigi skambėk lietuviška dainelė plačiais Lietuvos laukais. Skambėk ir ten, kur yra lietuvių jaunimo, kurio širdyse dega tėvynės meilė. Primink mums, jog mes esame lietuviai ir tebemylime savo dainas. Gi jūs, broLIAI, sesės, užjūry dar skardžiau traukite lietuvišką dainą. Nenutolkite nuo savo tau-

tos turtų. Nepamylėkite kitataučių dainų. Nesisavinkit jų, jos ne mūsų!

Dainuok, lietuvaite, ir nepamiršk tų dainelių, kurias tavo močiutė išmokino! Žadink tautą iš kietojo letargo! Ramink mūsų širdis! Tavo daina įneš daugiau gyvybės į pilkąjį mūsų gyvenimą! Dainuokit broLIAI, seselės. Gražios tautinės dainos kelia tau-toje dorą, tėvynės meilę, žmoniškumą.

Pr. Genys.

Telšių Žemaičių Gimnazija.

ATSARGA.

Neieškok simpatijos, nei jos norėk. Tuomi parodai savo silpnumą, kuriuomi tavo priešas tave nugalės.

Niekam nesakyk savo vargų; jais nubaidysi nuo savęs klausančiuosius ir tas tavęs didžiu nedarys.

Neužsiimk svetimų klaidų ieškojimu, nes jos tave sužeis. Tu jų turi daugiau. Jos senai jau tave tykoja tavosiomis apsiginklavusios.

Visur, visuomet būk drąsus, darbštus, narsus, sąžiningas ir visiems malonus.

Svečias nelaisvis: neisi prie ko norėsi, bet prie to, kas užsiprašo. Ką svečiui duoda, tą jis turi valgyti. Prievartai pasiduodamas neteksi laisvės. Be laisvės esi kankinys. Svečias puotoje yra nelaisvis. Delto ne svečias privalėtų dėkoti vaišintojui, bet vaišintojas svečiui.

Bėgilas.

Iš Lietuvos.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PENKIŲ METŲ SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖ KAUNE.

Visi lietuviai su džiaugsmu sutiko savo motinos Lietuvos penkių metų sukaktuves nuo dienos paskelbimo jos nepriklausomybės. Su dideliu entuziazmu rengėsi ir sutiko tą iškilmingą šventę Kauno gyventojai. Jau iš vakaro prasidėjo puošimas Kauno valdiškų ir civilių įstaigų ir privačių namų Lietuvos vėliavomis, gerbai ir spalvuotomis ugnimis. Iš valdiškų įstaigų galima pastebėti buvo puikiausiai pasipuošę: Kauno rotušės bokštas ir Kauno Komendantūra. Iš civilių įstaigų buvo puikiausiai pasipuošęs Lietuvos Ūkio Bankas.

16 d. vasario ryte prasidėjo iškilmingas programos. 10 valandą ryte Kauno Bazilikoje buvo laikomos iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo Jo Ekscelencija Žemaičių Vyskupas Karevičius. Į pamaldas atvyko: Valstybės Prezidentas Aleksandras Stulginskis, visi Lietuvos Ministeriai ir visi svetimų valstybių atstovai, kurių tarpe buvo ir Amerikos konsulas Mr. Edward. Po pamaldų iš Bazilikos įvairios organizacijos su vėliavomis ir visokio obalsio parašais, iškilmingai maršavo ant Žaliojo Kalno, kur jau laukė keli pulkai Lietuvos kariuomenės ir daugybė kitų organizacijų. Ten nuvyko ir visi svetimų valstybių atstovai. Kariuomenė ir organizacijos buvo pavyzdinčiai sugrupuoti aplink aikštę. Pagaliaus atvyko ir Valstybės Prezidentas, sveikindamas kariuomenę važiavo aplink aikštę. Tuo tarpu kariškas orkestras griežė Lietuvos imną, o artilerija saljutavo iš kanuolių. Padangėje lakiojo penkiolika orlaivių. Apvažiavęs aplink aikštę, Valstybės Prezidentas sveikino minią. Pasibaigus daliai programo ant Žaliojo Kalno, įvairios organizacijos susigrupavusios ėjo žemyn prie Karo Muzėjaus. Visas vėliavas ir kitus papuošimo ženklus sunešę sudėjo prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Po to sekė gedulingas maršas griežiant orkestrui ir pritariant Laisvės Varpui. Per

gedulingą maršą visos vėliavos buvo palenktos žemyn prieš paminklą žuvusiems karžygiams už Lietuvos laisvę. Po to sekė trumpo prakalbos. Kalbėtojai trumpai ir aiškiai nupiešė visus mūsų tautos laimėjimus laike praėjusių penkerių metų; sykiu pastebėjo, kad dar mes turime daug padirbėti kol galutinai laimėsime kovą dėl nepriklausomybės, ypatingai daug rūpina mūsų tautą nelaiminga mūsų sostinė Vilnius su jos plačia teritorija, kur ir dabartiniu laiku dar tebetrempia lenkiškas žandaras mūsų žemę ir brolius lietuvius. Minioje buvo daug entuziazmo ir energingų valiojimų už ateitį.

Nuo Karo Muzėjaus skaitlingos minios pavyzdinčiai tvarkoj maršavo prie Prezidento rūmų, prie Seimo rūmų ir prie Ministerių Kabineto, kur buvo pasakytos puikios prakalbos Valstybės Prezidento ir kai-kurių Seimo narių.

Palinkėjus, kad sekančių šešerių metų nepriklausomybės šventę jau švęstumėri savo sostinėj Vilniuj ant Gedimino Kalno, skaitlingos minios išsiskirstė ir džiaugdamiesi pilni energijos keliavo į savo namus.

Lynas.

NAUJESNĖS PASTABOS.

Kiekvienas vyriškis, kuris mano apsi-vesti, turi visupirma pratintis vakare laiku pareiti namo. Kiekviena moteris nori, kad jos vyras vakarais laiku pareitų namo.

Daug yra lengvamanių žmonių, kurie praleidžia savo pinigus tik delto, kad kiti matytų jog daug turi.

Ištikrųjų-gi tai jie visai pinigų neturi, nes visus praleidžia. Kas bereikalo pinigų leidžia, tas niekad nebus turtingas.

Kai-kurie žmonės laukia geresnių laikų. Jie laukia ir laukia, kada keptos antys iš dangaus pradės tiesiog į burną lėkti. Drąsiau jie galėtų tokių laikų laukti, jei pratintūs netingėti dirbti ir centus taupyti.

J. V. Kovas.

Bardas-žinys Merlinas.

Sulig L. Michaud'o d'Humiac'o vertė A. Matutis.

(Tąsa)

— Ant vienos Irlandijos kalnų viršūnės randasi neapsakomo dydžio akmenys, suguldyti lyg į šokio ratą, nuo ko ir vadinami "Milžinų Šokis" (Kor y Kevry). Visame pasauly nerasi paminklo ilgiau tveriančio ir geresnio mūsų karininkams pagerbti...

Karalius atsakė, kad negalima tų milžiniškų akmenų pergabenti, bet Merlinas varėsi:

— Tie akmenys yra paslaptingi, turintieji daug lygų gydymo ypatybių. Vanduo, nusileidžias iš dangaus erdvių ir persisunkias per jų suderinimą, gydo žaizdas ir sergantiems gražina sveikatą. Ties jų pamatu dygsta ir auga augalai, turintieji tūkstančius išganingų gydymo veiksmų.

Tada karalius pakvietė penkioliką tūkstančių liuosnorių, liepė jiems sėsti į laivus ir, Merlinui vadaujant, plaukti Irlandijon. Pasiėkus kraštą, Irlandijos karalius priešinosi Bretonų išlipimui, bet veltui. Netrukus Bretonai privertė irlandiečius pasitraukti ir užvaldė kalną, kur buvo tie akmenys, suguldyti į keturius viduryje ratus. Neapsakomai jie buvo dideli.

Vienok, tuščias buvo tų penkiolikos tūkstančių darbininkų triūsas, kurie norėjo akmenis išjudinti. Visą naktį ir ištisą dieną jie nei vieno jų nepajudino... Artinosi antrasis vakaras. Suvargę ir nepatenkinti darbininkai buvo jau bemetę darbą, kumet Merlinas įėjo į uzburtą milžinų akmenų ratą. Dasigavęs akmeninio skobnio, kuris gulėjo pačiame viduryj, jis iškėlė savo arfą, nulieta magiško mėnulio atspindžiu ir užskambino užkerėtą dalelę:

— Prisiartino valanda! Bunda stebūklatvėrių akmenų kuoras; keliasi ritmų taktan; atspindžiai judinasi paniurusian ratan savo kertėse; jų kiekvienas pirmiausia atiduoda pagarbą tam, kurs veda šokį...

Ir, ištikrųjų, mistiškos arfos užkerėti milžinai pradėjo judintis iš žemės ir lyg banda, paklusni nudienio Orfėjaus pašaukimui,

sekė paskui bardą net iki jūrių kranto.

Ilgoje iškilmės eisenoje tas milžinų laivynas perplaukė okeaną, pergaldamas bangas ir palikdamas paskui save baltųjų putų sluogsnius.

Kareiviai, sugrįžę į Armoro šalį, pamatė laukuose baltuojančius kritusių kareivių kaulus ir keturias milžinų akmenų eiles, suguldytas ratu, kaip gulėjo Irlandijoje.

Vėliaus Bardas-žinys nuveikė šimtą syk dar didesnių darbų.

Jo noru pirmiausia iškilo garsusis "Apskritas Skobnis", apie kurį susėsdavo penkiasdešimts užsitarnavusių karalijos karininkų ir piliečių. Be to, dar tvirtino, būk tai buvo tas pats skobnis, prie kurio Kristus su savo mokintiniais valgė vakarienę; kurs buvo nežinia kur dingęs ir kurį Merlinas atrado.

Kad galutinai taip nustačius, Merlinas iškeliavo Žolynų iškilmėn į Cardenilą, Galijoje, kur tuo laiku viešėjo karalius su visa savo diduomene. Susėdus tiems penkiasdešimts karininkų apie skobnij, kiekvienas sudėjo pažadus, kad visi turi vieną tik širdį ir visame iš vieno eis petys petin, ir tik mirtis juos perskirs.

Tas viskas dėjosi Utherui viešpataujant.

* * *

Merlinas taip-gi pareiškė, kad karininkai, kurie karaliui Arturui viešpataujant susės prie Apskrito Skobnio, liks didvyriškesnij už pirmuosius ir didesnę garbę įgis. Taip-pat dėjo pastangų, kad išaukštintus ir Arturo valdžią.

Tam tikslui paėmė pas save mažąjį karalaitį, dar vaikiščią, kad galėtų jis pats jį išauklėti girioje. Seneliui, vardu Antaras, pavedė globoti ir auginti; jis-gi apsiėmė jį mokinti ir šviesti.

Ir, štai, koku tai būdu prieita prie to, kad Utherui mirus Arturas liko apšauktas karaliumi.

Pasiuntiniai atvykę pas Merliną, skundėsi rūpesčiais ir kėblumais, kuriuosna stai-

ga pateko baronai ir visi žmonės, kumet prisiejo rinkti naują karalių, nes Utheris neturėjo sūnaus.

Merlinas žadėjo pagelbą rinkimuose ir tam tikslui pasirijo keliauti su Bretanijos žmonių įgaliojimais iki Kaerlveno miesto.

Atvykęs į miestą jis taip prabilo į susirinkusius:

— Kadangi norite mano patarimo, duosiu tad jums jį, sutinkantį su dieviškomis ir žemiškomis teisėmis. Štai prisiartina didi diena, kurioje gimė karalių Karalius. Tai gi, jums apreiškiu, kad, jeigu toje iškilmingoje dienoje pasiūsite karščiausias maldas Aukščiausiajam mūsų Viešpačiui, stotis stebūklas ir surasite sau karalių.

Kaip tik Dievo Užgimimo dienoje, minia, išeinanti po ankstyvų mišių, paregėjo prieš didžiuosius katedros vartus milžiną kardą su oniksiniu rankos apėmiu ir parašu:

Celui qui, me retinera

De par Jesus Christ roi sera*).

Tumet Kaerlveno antvyskupas pakvietė šešius Bretanijos kunigaikščius, o taip gi baronus ir karininkus, atlikti bandymą, parašu apreikštą. Vienok nei vienas negalėjo ištraukti kardo iš makšties. Paskui bandė tai daryti net paprasčiausi piliečiai, bet viskas buvo veltui.

Ant galo minioje pasigirdo juokas, kada prie kardo prisiartino vaikas. Juo buvo ne kas kitas, kaip tik Arturas, Antaro atvestas ant rytinių mišių. Jo gi tėvo niekas nepažino ir nežinojo.

Antvyskupas, paliepęs žmonėms nurimti, dar padaršino vaiką.

Stebūklas! — Maža rankutė ištraukė kardą be jokio sunkumo ir pradėjo juo švaisytį ore, lyg perkūnas savo žaibus.

Tada pasirodė Merlinas ir išaiškino kardo reikšmę. Buvo tai stebūklavėrys, surastas ant vienos užkerėtos Okeano salos, sergiamos nuožmaus slibino. Po to, kardas buvo nuneštas plėšraus aro nagais ant neprieinamo kalno viršūnės ir ten paslėptas. Rodėsi, negalima buvo jį iš ten išgauti, vienok bardas, su dievingos savo arfos atbalsiu, išvijo slibiną ir arą.

*) "Kas mane ištrauks, Kristaus vardan, liks karalium."

Tada antvyskupas, paėmęs Arturą ant savo rankų, iškėlė besispaudžiančios minios tarpe ir parodė jį žmonėms, sakydamas:

— Štai, iš Dievo malonės, jūsų karalius!

Tumet iš baronų pusės pasigirdo nepasitenkinimo balsai:

— Neatiduosime į klaidūno rankas valdžios viešpatijos tokios, kaip Didžioji Bretanija. Kas gi yra vaiko tėvas?

— Žinote, — atsakė Merlinas. Tas vaikas paeina iš galingesnės giminės, negu by kas iš mūsų, čia susirinkusių. Jis yra karaliaus Uthero sūnus, o aš jį auklėjau ir mokinau.

Tuomet pasiliejo vienmintis apšaukimas Arturo karalium, kurio apvainikavimas įvyko kiek vėliaus.

Arturas, užžengęs soston, paskyrė Merliną karališku bardu.

(Dar ne galas).

—x—

J. Naruševičius.

MŪSŲ MINTYS NUO DARBŲ.

Mūsų mintys nuo darbų
Skiriasi be galo,
Todėl sunku mums pasiekti
Aukšto idealo.

Daug užmanymų gražių
Sau įsivaizdinam,
Kurių niekumet atlikt
Neįsidaršinam.

—x—

Pr. Genys.

N. N.

Tyliai blaškosi nendrelės,
Jūros krantą pamyluoja;
Tik manosios nedalelės
Nieks nemato, nevilioja...
Lekia gulbės baltos, baltos,
Kaip tos jaunos mano dienos,
Kaip žiedeliai gi nekaltos,
Slaptos naktys mėnesienos...
Kad galėčiau, išrašyčiau
Kraujo bruožais mano sielą,
Gal tada nusiraminičiau,
Kaip bangelės naktį mielą...

UŽ ŠVENTAS PAREIGAS.

VIENO VEIKSMO TRAGEDIJA.

Sulietuvino A. MATUTIS.

VEIKIANTIEJI ASMENYS:

Kun. Šilinis.
Morta, jō sesuo.
Grigas, streikiarių vadas.
Grigienė, jo žmona.
Malvis, anglekasys.

VAIDYKLA.

Reginys vaizduoja Šv. Kazimiero parapijos klebonijos vidų iš Pennsylvanijos anglekasyklų užkampio. Vidus yra prastas ir neturtingai išpuoštas. Žvelgiant į sceną iš dešinės matome mažas duris į virtuvę, neapdirbtą ir gauruotą kakalį, Kryžių virš kakalio priekakties... Kakalio priešaky randasi plati atsilošiamoji kedė, o viduje dar keletas kitų paprastųjų kedžių; bent kiek dešinės atgaly yra kitos durys, kuriomis išeinama į gatvę, jų dešinėje matytis langas sienoje; šydai, prastos firankos, keletas vazonų, iš po kurių gėlių ir jų lapelių matytis lauke žiemos metas. Iš kairės matytis durys, kurios veda į koplyčią; kuomet durys prasiveria aiškiai matyt paveikslas Švč. Motinos su Kūdikiu ant rankų. Prie durų šono yra klaupykla. Ant mažo keturkampio staliuko telefonas.

Atidengus ūzdangą matome Mortą besitriūsančią viduje, kad vargais ir negalais tvarkiau ir švariau atrodytų viskas prieš Kalėdas. Didis jos rūpesnis apie namų švarą teikia jai geros šeiminkės vardą. Jos gyvenimo pareigos rodosi paaukotos Dievo garbei ir jos brolio patarnavimui.

Atstume girdėtis šauksmai ir triukšmas. Morta, persigandusi, puola ant kelių. Keiksmų ir pasityčiojimų atgarsis girdisi vienas paskui kitą. Durys nuo gatvės ūmai prasi-daro ir lyg išgąstyje įbėga kun. Šilinis skubiai uždarydamas paskui save duris; savo rankas laiko ištiestas link durų, rodosi, lyg ko klausosi. Jis apsirengęs suknia, virš kurios apsidengęs juodu bruslotu. Jis atrodo kokių 35 metų senumo, rimtas, protaujās, širdingas, bet bailus.

Pasigirsta baisus trenksmas.

Morta suklinka.

Kun. Šilinis (skubiai žengdamas į priekį): Nutilk! Nusiramink!

Morta: Broli!

Kun. Š.: Taip! Turi nutilti ir nusiraminti! (Jis grįžta atgal, atsiremia į duris, klausosi lyg norėdamas patirti, ar kartais kas jō neseka).

Morta (pasikeldama): A! Dieve brangus! Aš maniau, kad tai Grigas su savo streikieriais.

Kun. Š.: Grigas! (Atsigrižta).

Morta: Taip, taip! Broli! aš...

Kun. Š. (prisiartindamas): Grigas? Ateitų čion? Tas bedievis? Grigas?

Morta: O, aš visai taip išsigandus!

Kun. Š.: Tu! O delko? delko-gi? Ką-gi sužinojai? Ką-gi girdėjai?

Morta: Nieko, visai nieko, broli, tik...

Kun. Š.: Kaip tai nieko? Ar-gi tu nori apvilti mane?

Morta (nusistebėjusi iš jo kalbos): Ne, broli, visai ne! aš...

Kun. Š.: Tai delko-gi tu manei, kad aš buvau jis? Kokie galai jį vestų čion? Pasakyk man! Pasakyk!

Morta: Ištikrųjų, broli, aš suvis nieko nežinau. Aš visa tik susijaudinus... taip baiminga!

Kun. Š.: Baiminga! Tu! iš kokios-gi priezasties? Jis tau nepakenktų. Tačiau, tu slepi ką nors. Tu girdėjai grumojimus prieš mano gyvastį, o gal ir suokalbį mane nužudyti. Mano Dieve! ar-gi taip būtų? Pasakyk man! Sakyk man teisybę (paimdamas ją už pečių ir žiūrėdamas tiesiog į akis).

Morta: Ne, broli. Aš prisiekiu. Bet iš kur-gi tokios mintys parėjo tau į galvą? Ir kas-gi drįstų paliesti tave — Dievo kunigą?

Kun. Š. (žvelgdamas į ją valandėlę, atsigrižta ir ramiau kalba): Nežinau kas ir kaip gali atsitikti tokiuose neramumo lai-

kuose, kaip dabar. Pas Grigą juk Dievo nėra.

Morta (sekdamą jį ir prisiartinus prie jo): Bet-gi, broli, tu privalai žiūrėti savo pareigų. Dievo kunigai nesirūpina tiek daug apie savo gyvenimą, kiek jiems reikia rūpintis apie kitų sielas. (*Jis žvelgia į ją*). Ir ką-gi Grigas gali turėti prieš tave?

Kun. Š. (žiūri į ją valandėlę. Palengva savo bruslotą deda ant kedės šale stalo). Taip, taip, Morta, ištikrųjų, nieko, nieko.

Morta (artindamos prie stalo galo): Tu privalai visai nieko nesibijoti!

Kun. Š.: Nieko, visai nieko; taip, Morta, taip! (*Numeta savo kepurę ant kedės ties kakaliu, atkartodamas Mortos žodžius, lyg norėdamas iš jų įgauti drąsos. Grižta atgal ir sėdasi kedėn prie stalo*).

Morta (už jo): Pasakyk man broli, ar suspėjai dar išklausti to vargšo milicininko išpažinties?

Kun. Š.: Taip. Suteikiau jam paskutinius Sakramentus. Gaila man jo, Morta, jog turės mirti. Jie ten nesustos, bet nužudys dar daugiau milicininkų, kaip nužudė šį jauną leitenantą. (*Baimė vėl apima jį. Jis pasikelia ir žengia prie kakalio. Morta apeidama į stalo priekį, stropiai domisi jo elgesiu*). Klausyk, Morta. Man grįžtant į namus aš susidūriau su Grigu. Jis kalbėjo į streikierius. Pamatęs mane jis sustojo kalbėjęs ir šaukė: "Štai jis eina, išdavikas, kuris atleidžia milicininkams, mūsų priešams!"

Morta: Tai neįtikėtina!

Kun. Š.: Tik pamanyk! Aš savo žmonių išdavikas!

Morta: Ar nei vienas nepakilo prieš jį?

Kun. Š.: Pakilo prieš jį? Beveik visi pradėjo jį sveikinti, o ant manęs kaukti ir baisiai švilpti. Pasityčiojimas ir keiksmas buvo baisūs. Net Marė Olišaitė, kuri priklausė prie Marijos Dukterų Draugijos, bėgo į šalį ir į savo žiurstą pririnkus akmenų į minią šaukė: "Štai, ar matai? Tai tavo maistas, tu išdavike!" Piktumu inirtimu griebė akmenis ir paleido į mane.

Morta: Brangusis Dieve, kur-gi Tu buvai?

Kun. Š.: Turiu pasakyti, Morta, kad jie norėjo mane užmušti. Vakar buvo

grumojimai, šiandien-gi akmenys. Jie sumanę buvo nužudyti mane. Labai išsigandau. Taip, kunigas išsigando. Nedrįsau prieš juos stoti. Aš pabėgau! (*Jis sėdasi kedėn iš kairės stalo prie kakalio, slėpdamas veidą savo rankomis*).

(*Į vidų per langą žvingančiai įkrinta akmuo, prie kurio pririšta popiera. Morta suklinka. Kun. Š. bijodamas pažvelgia į jį. Palengva prisiartina, paima į rankas, paliuosuoja raštelį ir tyliai skaito. Perskaitęs svyruoja ir virsta į kedę prieš kakalį. Morta prisiartina prie jo*).

Morta: Kas-gi, broli? kas-gi parašyta?

Kun. Š. (ištiesdamas į ją raštelį): Še skaityk!

Morta (paėmus raštelį skaito): Išsinešdink, tu išdavike! Šiandien yra akmuo. Rytoj gali būti kulka." Mano Dieve!

Kun. Š.: Rytoj kulka. Ir tik pamanyk, Morta, Kalėdų vilioj, Kūčiose, kumet bažnytėlė privalo būti pripildyta išpažinties einančiais. Niekas neateis nei Piemenėlių Mišių klausyti. Šventoji Dievui tarnyba su-vis nepaisoma. Grigas tą visą sudarė. Ir ką-gi aš bepradėsiu?

Morta: Melskimės, melskimės į Jį, mūsų Tėvą.

Kun. Š.: Melskis! melskis!

Morta: Čia!.. (*paimdama kunigo breviorių*). Toji knyga, iš kurios kas dien meldiesi, tavo breviorius, viską apsako apie šventuosius ir kankinius, ar-gi ne?

Kun. Š.: Taip, Morta, taip.

Morta: Taigi melskis iš jo dabar. Jie gyveno; jie žino ir supranta, ką dabar turi pereiti ir nukentėti.

Kun. Š. (nejučiomis paima breviorių, nieko netardamas).

Morta: O aš eisiu į koplyčią ir pagriešiu vargonėliais. Ir, jeigu tie nedorieji žmonės ateitų, tai malonūs vargonėlių akordai gal išbudins juos ir palenks jų širdis, prisimins į kieno namus jie atėjo (*eina koplyčios durų link*).

Kun. Š.: Morta. (*Ji sustoja*). Atleisk man.

Morta (žvelgia nustebusi, sugėdinta, susigriaudinusi, ramiai): Broli, nenugirdau,

ką sakei. (*Skubiai išeina į koplyčią, iš kurios pasigirsta vargonėlių muzika.*)

Kun. Š. (*atidarydamas breviorių*): Šventieji ir Kankiniai, kurie kentėjo ir mirė (*žiūrėdamas į Kryžių*) dėl Jo. Didis Kankiny! (*Trumpa pauza. Girdisi vargonėlių muzika, kuri suramina jį. Staiga prasi-veria durys.* *Kun. Š. pasikelia, kumet Malvis, anglekasys, įeina.*)

Malvis: Klebone, geriausia būtų, kad išsinešdintum iš čia.

Kun. Š.: Ką sakai?

Malvis: Išsinešdink, klebone, išsinešdink kuogreičiausia! Aš ir keletas kitų ties Miklušio kalve lauksime su prirengtu automobiliu. Paimsime kleboną ir nuvešime į kitą stotį, iš kur paims traukinį Pittsburgan. Tai viskas kuo galiu klebonui pagelbėti.

Kun. Š.: Ką kalbi? Aš turiu bėgti?

Malvis: Taip. Ir tai kuoskubiausia! Klebono gyvybė kabo kaip ant plauko. Žinote už ką. Juk buvote milicijos stovykloje. Tai gi pranešu, kad užsitraukėte didelę pagiežą ir kerštą iš streikierių pusės. Gi unijos yra priešingos šitam streikui. Tai Grigo ir Aidoblistų darbas. Skubinkis klebone! Aš pagelbėsiu pabėgti.

Kun. Š.: Jeigu turi tam įrodymus, tai galima kreiptis prie valdžios.

Malvis: Įrodymus! Jei ir turėčiau, tai koks-gi būtų gerumas? Su jais juk negalima kitokio gero atsiekti, kaip tik pražudyti žmogaus vardą. Tačiau, kas-gi toji valdžia? Kazokai. Klebonas gerai žinai, ką jie daro su tokiais...

Kun. Š.: Taigi, negali įrodyti, kad Grigas kesinasi ant mano gyvybės?

Malvis: Ar-gi neužtenka to kraujo praliejimo ir šaudymosi, kas įvyko rinkoje?

Kun. Š.: Širdingai ačiū! Bet-gi aš negaliu apleisti...

Malvis: Kodel-gi ne, klebone?

Kun. Š.: Jie yra mano žmonės...

Malvis: Tai ne žmonės, bet žvėrys! Dovanok, klebone, už tokį išsireiškimą.

Kun. Š.: Jie yra Dievo vaikai, jie yra krikščionys.

Malvis: Badauja, kad gavus daugiau valgio. Krikščionys? Tai kraugeriai!

Kun. Š.: Ir, jeigu jie mirtų, prie ko-gi tada turėtų šaukties?

Malvis: Gerai tą suprantu, klebone, bet.. (*Tuo tarpu virtuvės durys greitai prasiveria ir įeina Grigienė. Iš jos veido matytis, kad gyvenime daug kentėjusi.*)

Kun. Š. (*labai nustebęs*): Ponia Grigiene! Tamsta!

Grigienė: Taip, aš įėjau pro virtuvės auris (*artindamosi*).

Malvis: Šventieji danguje! Grigienė!

Grigienė: Aš neturiu daug laiko. Tik minutę. Bijau, kad nebūčiau susekta. Klebone, noriu su Tamsta matytis viena.

Malvis: Tamstai ir reikia, nes jau senas laikas, kaip mateisi su klebonu (*pradėdamas išeiti*).

Grigienė) Pons Malvi! Prašau! (*Malvis susituri*). Tamsta niekam nepasakysi, kad aš čia buvau? Prižadėk!

Malvis: Nei žodžio.

Kun. Š. (*kurs nuo pat jos įėjimo, nesijudindamas, tēmijo ją, apimtas baimės ir nusigandęs*): Nesibijok! Malvis niekam nesakys!

Malvis (*išeidamas*): Geriau apsvarstyk klebone ir pasiųsk Mortą, o mes atvyksime. Ne. Verčiau išei pro užpakalines duris ir surasi mus ties pakalne. (*Silpnai pasigirsta vargonėlių muzika*). Su Diev! (*Išeina pro užpakalines duris*).

Grigienė: Klebone, ar tai tikra tiesa, kad paslaptis, pasakyta kunigui per išpažintį, negali būti išduota?

Kun. Š.: Taip, tikra tiesa.

Grigienė Ir kunigas negali tos paslapties išduoti kitokiu būdu, pav. koku nors veiksmu, ne žodžiu?

Kun. Š.: Kunigas negali to padaryti. Jam nevalia tai daryti. Nevalia nei veikti, nei nurodyti, kad kas būtų net įtartino.

Grigienė: Klebone, aš noriu eiti išpažinties. (*Kunigas Šilinis žengia koplyčios durų link*). Ne ten! Ne ten! Čia! (*Jis atsigrišta, sustoja*). Aš negaliu eiti į koplyčią. Morta gali mane matyti. Mano vyras gali mane patėmyti pro langą. O aš noriu eiti išpažinties čia! Tuoju! Greitai! Klebone, mano gyvastis pavojuje!

Kun. Š. (*pažvelgęs į ją grišta atgal*):

Pavojus paliuosuos nuo išimties. *(Paėmęs klaupyklą, apsuka ją į Švč. Motinos priekį ir iškelia grotelius, slepiančiuosius klausykloje. Po to Grigieniui duoda ženklą, kad klauptųsi. Gi kun. Š. stato kedę, užsideda stulą ir sėdasi, dešine alkūne atremta į klaupyklą, o ranka užslepia akis).* Kaip ilgai nebuvai išpažinties?

Grigienė: Trys metai; nuo to laiko, kada susituokiau su juomi.

Kun. Š.: Ar gavai išrišimą ir išpildei metavonę?

Grigienė: Taip, viską.

Kun. Š.: Tai kokias nuodėmes tu išpažinsi?

Grigienė: Esu sunkiai prasikaltus. Apleidau Bažnyčią ir už tai Dievas nubaudė mane. Bet ne delto čia atvykau.

Kun. Š.: Ne?

Grigienė: Ne. Yra kas kita. Ir tas atvedė mane. Atėjau klebonui pasakyti ką tokio baisaus. Klebone, yra suokalbįs nužudyti Tamstą. Kinderis, kurs buvo kazokų pašautas, miršta anoje tilto pusėje. Jie telefonuos klebonui. Ir kaip eisi pas mirštantį, būsi nušautas ir įmestas upėn. Niekas apie tai nežino, tik mano vyras, pasikėsintojas ir aš.

Kun. Š.: Širdingai ačiu už pasakymą. Tačiau Kinderis ištikrųjų yra mirštantis?

Grigienė: Taip, taip! mirštantis.

Kun. Š.: Aš galiu nueiti kitu keliu.

Grigienė: Bet-gi tuomet jie dažinos, kad aš pasakiau Tamstai ir... jis... mano vyras užmuš mane. *(Tuo tarpu Grigas praeina pro langą. Grigienė suklinka).* Vai, varge, štai ir jis! *(Slepiasi už kunigo, kurs pasikelia šaltas ir baimėje, nuleisdamas grotelius klaupyklon. Grigui praėjus pro langą, Grigienė bėga į užpakalines duris).* Jis mane seka. *(Barškinimas į duris. Grigienė bėga į kitą lango pusę, kunigas stumia kedę į savo vietą, paskui stovi ir iš baimės visai nekrustelia).* Jeigu gali, gelbėkis save, tačiau neišduok paslapties, kurią aš pasakiau per išpažintį. *(Vėl barškinimas).* Tik neužmiršk!

(Grigienė išeina tomis durimis, pro kurias pirma įėjo. Kunigo Šilino akys rodo išsigandimą. Jis dreba visas. Su-vis negir-

di barškinimo į duris, bet stovi nesijudindamas arba nejučiomis pakeldamas ir padėdamas breviorių. Durys staiga prasiveria ir įeina Grigas, rūstus, augalotas vyras. Įėjęs užtrenkia duris).

Kun. Š.: Grigas! *(atsigrįšta).*

Grigas: Taip. Tai aš barškinau ir nesulaukdamas atsako, prisiminiau garsųjį posakį, kad "kunigo durys niekad neužsidaro."

Kun. Š.: O kogi Grigas nori?

Grigas: Kas-gi yra? Tamstos veidas taip nubalęs lyg regėtum prieš save kokią tai šmėklą.

Kun. Š.: Su koku-gi reikalu pribuvai?

Grigas: Tik pasakyti, kad nesikištum į mūsų streikierių reikalus ir kad daugiau nekenktum mums.

Kun. Š.: Aš jums nekenkiu.

Grigas: Esi melagis. Nuo pat mano pribuvimo buvai man priešingas. Savo įtaką panaudojai, kad sugriovus mano užmany-mus.

Kun. Š.: Aš tik sakau žmonėms, kad būtų kantrūs, taip kaip Kristus.

Grigas: Kitasis Kristus, e? Vakar ir šiandien buvai kazokų stovykloje.

Kun.: Buvau, nes leitenantas, kurį pašovei, buvo mirštantis ir šaukėsi kunigo.

Grigas: Numiręs ar mirštas, tačiau nevalia tau eiti ten. Ir tikrai įspėju, ilgasverni, kad daugiau nebeitum. Gali būti Kristaus pasekėju kitokiais atvejais.

Kun. Š.: Aš esu kunigas. Ir jeigu šaukia mane, aš turiu eiti. Delto buvau įšvęstas.

Grigas (artindamasis ir sustodamas): Ką aš paisau ant tavo šventimų! *(Telefonas skambina).* Dabar turiu tave ir įsakymus imsi iš manęs. *(Kun. Šilinis atsiliepia. Grigas tēmija visa).*

Kun. Š.: Ello!.. Taip... Kun. Šilinis kalba. Kinderis!!! *(Ką-tik nepateidžia telefono).*

Grigas: Kas-gi yra?

Kun. Š.: Tai nieko... Taip, taip. Tikrai pribūsiu. Tuoju, tuoju. *(Uždaro telefoną ir padėda į vietą. Iš baimės net krustelia).*

Grigas: Kas-gi vargina tave? Išsigandai?

Kun. Š.: Šaukia pas ligonį, kumet įsakai...

Grigas: Ar tai dėl to taip nusigandai? (Juokiasi). Šventasis Dieve! ir aš maniau, jog turiu grumoti, kad liktųsi viduje. Kitasis Kristus! Aure, žiūrėk! Jis, liutas, kurs kas sekmadienį rėkia bažnyčioje iš sakyklos, o dabar vos tik stovi iš baimės. (Juokiasi). "A, aš esu kunigas, aš turiu eiti!" (Kunigas dešine ranka paima savo bruslotą nuo kedės ir žengia kakalio priekin). Atsimink, įsakau, kad pasiliktum viduje, tu baily! (Išeina į gatvę).

Kun. Š. (stovi nesijudindamas, galvą nulenkęs, priešais Kryžių, užpakaliu į Grigą, kumet Grigas jam išmėtinėjo. Dury užtrenkimas išjudina jį ir lyg atsigaivinęs, kalba): Kas-gi pasidarė? Ką-gi girdėjau? Mano Dieve! ar-gi jau esu nuteistas miriop pirm negu laikrodys išmuš valandą? (Žengdamas į dešinę ir scenos priekį). Jeigu jie šaus į mane ties tiltu, tai Kinderio nematysiu. Ir tas žmogus turės mirti be Sakramentų. Žinau ką padarysiu. Kun. Duda saugiai gali jį atlankyti. (Eina prie telefono ir atidaro). Gaukite Allertoną — septyni du. Taip, taip! Septyni du. Ne, ne, klaidinga. Tačiau meldžiu, pasiskubinkite. Tai neatidėdamas reikalavimas. Aš noriu susisiekti su klebonija. (Laukia). Allertonas — septyni du? Ar tai kun. Duda? A, tai jus? Čia-gi kun. Šilinis. Taip, taip, aš esu sveikas. Tačiau, klausyk! Tai neatidėtinai. Žinai visą padėjimą pas mus. Anglikasių vienas tapo pašautas. Jis miršta antruose namuose iš antros tilto pusės. Tik trys mailės nuo tavęs. Ar galėtum nuvykti? Taip, taip, aš žinau, kad tai yra mano parapijoj, bet tame yra svarbi priežastis. Dabar negaliu išaiškinti. Tai gyvenimo bei mirties dalykas. Tai-gi, nuvyksi? Širdingai ačiu. Paskiau dažinosi viską. Bet dėl Dievo meilės skubinkis ir aplenk tiltą. Tačiau, neatvyk čia. Nevažiuok pro tiltą. Nevažiuok! (Uždaro telefoną). Tai ir užbaigta. Kinderis apsaugotas. Aš taip-gi. Dabar galėsiu išvažiuoti su Malviu. (Paima bruslotą, užsimeša ant pečių ir užsideda kepurę. Eina dury link, bet skubiai susituri). Morta! Visai užmiršau Mortą. Ir ji gali sy-

kiu su manimi išvažiuoti. Ne! Jai negali niekas kenkti. Aš esu tik vienas, prieš kurį kėsinasi. (Staiga atsiduria scenos vidury). Mano Dieve! ką-gi aš darau? Aš negaliu išvažiuoti. Jeigu taip padaryčiau, tai išpažinties paslaptis būtų išduota. Grigas žinotų, kad aš sužinojau per išpažintį. (Stovi Kryžiaus prieky, leisdamas bruslotui nukristi į kedę). Galingasis Dieve, pagelbėk man! (Sėdasi kedėn rankomis slėpdamas veidą... Po valandėlės pakelia galvą). Bet-gi ji sanprotavo, kad gelbėčiau save. Ne. Rasi prirengti mane. Tačiau Grigas įsakė neiti. Vienok visą laiką kalbėjo, kad turiu eiti ir jis tai žino. Ar-gi nėra kitokio kelio, kitokios išeities? Eisiu į koplyčią. (perėjęs sceną, išeina pro koplyčios duris. Pro vidurį įeina Grigas, saugiai praverdamas duris ir patėmija kunigą, einantį į koplyčią. Palenkia galvą, matomai, kam nors už dury).

Grigas: Taip, jis išeina. Skubėk pas tiltą, tik greitai; (duoda ženklą iš lauko, kad kas skubėtų. Virtuvės durys staiga prasisiveria... Grigienė, įeina, visa pailsusi ir sujaudinta). Kas-gi čia atvedė tave?

Grigienė: Kun. Šilinis ar jau išėjo?

Kun. Š. (jo balsas, tylus, girdėtis iš koplyčios): Ne, Morta, nestabdyk; aš einu pas ligonį.

Grigienė: Tu atvykai čia kunigą paimiti ir vesti jį pas Kinderį? (Artindamosi prie jo. Girdisi vargonėlių muzika).

Grigas: Aš? Apie ką-gi tu kalbi?

Grigienė: Aš žinau... aš žinau... Ir aš sakau... tu to nepadarysi.

Grigas: Eik kvaila. Aš tik-ką persergėjau jį, kad neitų. Pati paklausk jo.

Grigienė: Aš žinau, koku būdu tu persergėjai jį. O, Mikai, tu to nepadarysi!

Grigas: Ką daryti? Aš noriu, kad jis neitų!

Grigienė: Tačiau tu žinai, kad jis eis ir, jeigu nepasakysi, bus... (susituri) sužeistas.

Grigas (artindamasis prie jos; rūščiai): Prakeiktoji! Daugiau to nebekartok! Ir laikyk už dantų savo liežuvį, kitaip bus ir tau!

Grigienė: O, Mikai! Viskas bus susekta ir tave pakars! Ar-gi nematai, kad gali taip

atsitikti? Viskas išsidaus! Ir turi išsidaoti. Ir...
 ...

Grigas: Skubinkis į virtuvę. Daugiau nebeneriu klausyti kvailių tavo tauzėjimų. Ir neuzmirsk, kad mane mėtė čia, kumet jis isejo. Ir tu turėsi tai prisiekti. Dabar-gi lauk! (*išsiumia ją pro virtuvės duris ir paskui saukia*): Negrįšk iki nepašauksiu.

(*Kun. Sunis įeina iš koptycios. Žengia tiesiog į dešinę. Tiesiai žvelgia taip, jog nemato Grigo. Sėdaasi savo kedėn. Jo veide žymi agonija*).

Grigas (*rūpestingai tēmija į jį ir į šalį taria*): Balyš! Jis bijosi! Jis išsigando! (*Garsiai*): Nu, ar eini?

Kun. S. (*skubiai nusistebėdamas*): Aš... aš... aš nesuprantu. O, tai tu... tai tu Grigai. Maniau, kad nebegrįši.

Grigas: Taip. Bet ir vėl sugrįžau. Kas-gi darosi su tavim? Sakau-gi, kad neitum, ar-gi ne? Delko-gi nori eiti?

Kun. S.: Kinderis. Jis šaukė mane.

Grigas: Ir kas-gi tau iš to? Jis tik vienas tavo žmonių. Juk iš jo neturėsi jokios naudos. Jis nėra turtuolis. Jis nėra anglekasyklų viršininkas, nei anglekasyklų savininkas. Ir dėl jo vieno žudai save? Nesirūpink vargšais. Jie yra niekas. Aš tau sakau. E! gražus iš tavęs paukštėlis. (*Prisiartina prie stalo, kumščia trenkia*). Dievaži! Aš manau, kad tu bijai! (*Stačiai į kunigą S. žiūrėdamas*). Aš žinau, kad tu bijai. Bet-gi aš sakau, kad tu neisi! (*Žvelgia į virtuvės duris, lig bijodamas, kad kas jo neišgirstų. Tyliau kalba*): Ar girdi, nedrįšk eiti.

Kun. Š. (*žvelgdamas į Kryžių, atsiliepia*): Brangusis Kristau!..

Grigas: Ir vėl Kristus, e? Tai yra tavo pavyzdys? (*Išsižergia prieš Kryžių*). Tegu jis sergsti tave. Žiūrėk! (*Grumoją į Kryžių su kiekvienu žodžiu*). Matai, ką žydai padarė Jam? Jie plakė Jį ir akmenimis metė. Na, šį rytą ir tu gavai akmenų. Po akmenų —stumdymai, erškėčių vainikas, nukryžiamas. (*Juokiasi*). Tavo pavyzdys! Tavo nusigandimas! Tavo baimė! Tavo pasibiaurėjimas! Tai-gi nedrįšk eiti. Jei eisi, atmink, kad aš persergėjau. A, trauk tave velniai! Kam-gi tuščiomis ir kalbėti? Tu... Tu medinio Kristaus paveizdas! (*Paniekinančiu gies-*

tu meta cigaro galą į Kryžių ir žengia į vidurį).

Kun. Š. (*atsistoja, žvelgia į Kryžių ir į cigaro galą, nukritusį ant grindų. Jo akys niepsnoja. Krūtinė staiga pakilsta. Jis artinasi prie Grigo, kurs atsitraukia. Kunigas metasi ant jo, pagriebia jį už kaklo ir parbloškia ant grindų*). Tu gyvuly! Tu nedorasis pikžodžiautojau! Tu gali mane įžeisti, bet Jo neįžeisi. Tu melavai ir bauginai mano žmones. Dabar-gi meluoji ir baugini mane ir įžeidi savo Sutvertoją! Kun. Duda nuėjo pas Kinderį, bet ir aš einu. Ar girdi? Ir aš einu. (*Žengia prie kedės, paima kepurę ir bruslotą*).

Grigas (*pasikeldamas*): Aš sudraskysiu tave! Uz tai aš suplėšysiu tave į šmotelius!

Kun. S. (*kurio ranka buvo ant durų klemkos, grįšta atgal ir stodamas prieš Grigą*): Grigai, aš bijojau mirties. Dabar nebijau tavęs nei mirties. Sudraskyk mane! Suplėšyk mane! Pradėk! Tu nedrįsti? Ne! Tai per drąsu. (*Stovi žiūrėdamas į Grigą, kurs tyli. Kunigas praveria duris. Valandėlę stovi nesijudindamas ir žiūri į Grigą. Išėina ir paskui save duris uždaro. Grigas lig apsvaigęs... Iš virtuvės staiga įeina Grigienė*).

Grigienė: Girdėjau, kaip išėjo. O, Mikai! Mikai! skubėk paskui jį!

Grigas: Skubėti paskui jį? Aš sakiau, kad neitų. Jis nenorėjo klausyti. Gi dabar, tesizino. Prakeiktas teeina sau! (*Grigienė žengia durų link*). Kur-gi eini?

Grigienė: Sulaikyti jį!

Grigas: Nuo šventų jo pareigų pildymo?

Grigienė: Sulaikyti žmogžudybę.

Grigas: Žmogžudybę! Sakau, kad tai nesakytum.

Grigienė: Taip, žmogžudybę. Ir tu jos repildysi.

Grigas: Ką?

Grigienė: O, Mikai! eik tu pats ir sulaikyk! Tu pats sumanei tą...

Grigas: Tu prakeiktoji melagė! (*Artinamasis prie jos*). Ir tu drįsti mane apkalinti.

Grigienė: Ar-gi nematai, jeigu tas sukalbis bus įvykdintas, tai esi žuves ant visados? (*Mikas stveria ją už gerklės*). Ati-

trauk savo rankas nuo manęs! Mikai, nesmaugk manęs! Tu prakiši, pralaimėsi streiką. Tavo įtekmė bus žuvus, jeigu nužudysi kunigą. Visi žmonės sukils prieš tave. Tugį jiems pasakei, kad tik pabėginsi jį, kad daugiau neitų pas milicininkus. Ir ką-gi tu manai, ką jie padarys, kumet suras kunigą, nužudytą ties tiltu? Dieve! Mikai! Ar-gi? Aš tik kovoju dėl mudviejų. Eik! eik! O dėl Dievo meilės, leisk mane ir sulaikyk tą žmogžudybę ir apsaugok save! Mikai, jie pakars tave!

Grigas (išsigandęs): Nutilk! (*Pagriebęs kepurę greitai bėga link durų*). Galin-gas Dieve! Aš sustabdysiu. A... aš išgelbė-siu jį! (*Kuomet uždeda ranką ant durų klemkos, pasigirsta šūvis. Grigienė suklinka. Grigas, apimtas baimės, grįšta atgal*).

Grigienė: Dieve! Kunigas nušautas! Mikai, Mikai, tu pražudei save! Tu sunaikinai save!

Grigas: O gal tik sužeistas. (*Žengia prie užpakalinių durų, norėdamas jas atidaryti*). Kas-gi čia pasidarė su tomis duri-mis? Neatsidaro. Kas-žin kas laiko jas.

Grigienė: Mirtis! Mirtis! (*Verkdama*). Tu pražudei save!

Grigas: Sustok tą minėjus, kitaip aš...

Grigienė: Atsitrauk nuo manęs! Žmog-žudy!

Grigas: Gerai; aš juo esu! aš nužudžiau kraugerį kunigą ir aš esu tavo vyras ir tik viena tu žinai. Kaip-gi jie galės įrodyti?

Grigienė: (rodydama į Kryžių): Jis pa-sakys.

Grigas: Jis? Jis negalėjo išgelbėti savo kunigo ir tu... tu esi mano žmona, ir tu ne-gali priešais mane liūdyti.

(*Prasiveria koplyčios durys. Šviesa, trikšdama iš vidaus, apšviečia Kryžių spin-duliais. Morta, stovi duryse, lig ko apimta. Grigas žiūri į Kryžių, spindantį gražia švie-sa ir slepiasi už savo žmonos*).

Grigas: Mano Dieve! Nukryžiovojimas!

Morta: Dėl tavęs — taip Gi dėl jo — Prisikėlimas!

(*Grigas dasiprotėja, kad Morta žino visą tiesą. Nauja baimė apima jį. Grigienė verkia*).

Uždanga.

SPORTO SEKCIJA.

ATSIŠAUKIMAS Į L. V. KUOPAS.

Gerb. Vyčiai Vytės:—

Paskutiniaisiais metais Vyčiai daug pastan-gų deda, kad kuodaugiausia pritraukus A-merikoj augusio jaunimo. Kadangi Ameri-koj augęs jaunimas labai mėgsta sportą, tad ir visos kuopos pradėjo į jį daugiau do-mės kreipti. Kam-gi neaišku, kad sportas yra naudingas žmogaus sveikatai.

Praeitais metais sportas mūsų Organi-zacijoje padarė gerą šuolį pirmyn. Jis dide-liu entuziazmu apėmė visas kuopas. Šian-die jau visi aiškiai mato, kad tik per sportą mes galėsime atsiekti savo troškimus — su-traukti visą Amerikoj augusį jaunimą po L. V. vėliava.

Visos kuopos pradėjo bruzdėti, ieškoti priemonių tai idėjai įvykdyti. Veiklesnės kuo-

pos jau turi pasižymėjusius sportininkų ra-telius. Šioje vietoje jau buvo rašyta, kaip kaikurios Chicagos kuopos, seniau buvusios lyg apmirusios, įsteigusios sporto sekciją, narių skaičiumi pralenkė visas kitas kuopas, kurios lig šiol tokių sekcijų dar neturi įve-dusios. Tenka girdėti, kad ir kituose mies-tuose kuopos labai sustiprėjo ir narių skai-čiumi žymiai paaugo, kumet pradeda veikti įvairiose sporto šakose.

Visose mūsų kolonijose yra daug gra-žaus jaunimo, kuris mielu noru rašytusi prie mūsų Organizacijos, jeigu žinotų, kad įsirašęs jis galės veikti sporto srityj, jei tam veikimui tikėtusi paramos iš pačių kuo-pų. Mažu pamažu tada galėtume jį (tą jaunimą) pritraukti ir prie svarbesnių tėvy-nės ir bažnyčios labui darbų.

Centro Valdyba gerame laike paskelbė

naujų narių vaju. Aušta pavasaris. Tyrame ore tuojau prasidės visoks sportas. Tai-gi kuopos, kurios nori per šį vaju išaugti milžino didumo ir Centro dovanas laimėti, lai tuojau organizuoja sporto ratelius — vaikinams ir merginoms — ir pradeda veikti. *Merginos jokiū būdu neturi atsilikti nuo vaikinių.* (Del informacijų apie merginų sportą kreipkitės į Centro Vice-pirm. A. Kuzmauskaitę, No. 1123 East 78th St., Cleveland, Ohio, arba į raštininę Justina Karpūtę, 325 West Main St., Westville, Illinois).

Centro Sporto Sekcijos Valdyba šiuomi prašo kuopų artymiausiame savo susirinkime apsvarstyti šį klausimą ir tuojaus pradėti veikti, nes neužilgo prasideda vasarinis sezonas.

Kuopos jau turinčios sporto ratelius lai patobulina juos, o neturinčios, be jokio atidėliojimo einant mūsų įstatais steigia kaip vyrams, taip ir mergaitėms. Jei kurioms kuopoms kas nors konstitucijoj būtų neaišku, prašomos kreiptis į Centrą.

Visos kuopos prašomos ligi gegužio 1-ai dienai, š. m., C. S. S. V. suteikti šias informacijas:

1) Kokia sporto sekcijos šaka gyvuoja kuopoje? Jei dar nėra nei vienos, tai delko?

2) Sporto sekcijos valdybos narių adresai;

3) Kada kuopa pradėjo veikti sporte?

4) Ką jau nuveikė ir ką mano veikti ateinantį vasaros sezoną;

5) Kitų žinių apie savo veikimą;

6) Ką kuopa nutarė daryti sporto sekcijos pagerinimui, arba suorganizavimui.

Taip-gi Centro Valdyba prašo sportą mylinčių Vyčių:

1) Aktyviai dalyvauti sekcijos veikime, žaismuose, ir tt.;

2) Daryti Centro Valdybai pranešimus iš sekcijos darbuotės, kuri visa tai skelbs organe "Vytyje".

3) Skelbti rezultatus ir abelną veikimą vietiniuose anglų laikraščiuose.

Žodžiu, visi, kurie interesuojasi sportu, prašomi visokiais būdais paremti Centro Valdybą. Nes tik bendrai veikdami susilauksime gražių vaisių, t. y. padarysime pasekmingiausį naujų narių vaju, išauginsime,

išplėtosime savo Organizaciją kuoplačiausia ir daugiau naudosis atnešime sau ir savo tėvynei.

Tad visi darban! Vienybėje galybė!

L. V. Centro Sporto S. Vald. vardu

Pranas L. Savickas, Rašt.

—x—

VASARAI ARTINANTIES.

Kad sportas bei atlėtika lošia svarbią rolę žmogaus gyvenime, tai nėra dviejų nuomonių. Neužilgo ateis laikas — gal neims nei 20 metų — kada nebeliks nei vieno lietuviu, kuris netikėtų į reikalą mankštyti kūną ir drausti savo vaikams sportu užsiimdinėti. Tačiau šiais laikais mūsų ir mūsų vyresniųjų tarpe dar daug randasi tokių, kuriems atrodo, kad sportas, tai išdykusio vaikėzo "zabova" ir kartais net baisiai "pavojingas" užsiėmimas; gimnastika — tai pusgalvių prasimanymas kaulams laužyti; atlėtika—bereikalingas jėgų eikvojimas. Tad ir nenuostabu, kad kartais tėvai tokių pažiūrų draudžia savo vaikams bolę žaisti, gimnastikuotis.

Nesistengsiu aš čia keliomis mintimis įrodyti, kaip reikalingas yra sportas mūsų kūno sveikatai, tik patarsiu visiems, kurie dar to nesupranta, arba netiki, tyčia šiemet pabandyti: įstoti į sporto ratelį ir pasiimti už labiausia mėgiamo žaidimo: baseball, tennis, indor-baseball, bėgimo, plaukiojimo, handball, ar kokio kito. O tuos, kurie jau yra įsitikinę į sporto svarbą, paraginti prie didesnio veikimo. Sveikas žmogus visados būna laimingas čia, žemėje. Didžiausi turtai, gėrybės nepadaro žmogaus laimingu, jei kūnas jo yra ligų apsėstas. O sportas kaip tik ir yra vienas pasekmingiausių vaistų kūnui gydyti, tobulinti. Mums, Vyčiai, šale pirmojo obalsio — "Dievas ir Tėvynė", reikia pasiimti kitas obalsis "Sveika siela sveikame kūne" ir visiems, be išimties, ar vyras ar mergina, ar senas ar jaunas, imtis sporto.

Tą obalsį geriausia atsieksime spiesdamiesi į L. V. Sportininkų būrelius, kurie privalo būti organizuojami visose kuopose. Pavienis asmuo, nors būtų ir gabus sportininkas, negali padaryti tokios pažangos, kaip prisidėjęs prie būrio. Vienas sau žaizda-

mas retai įtempia visas savo pajėgas, retai teatsižymi savo mėgiamoje sporto šakoje. Bet kumet pastatai tą patį sportininką būrin su kitais, ir bile kokiose rungtynėse ambicija jo liepia jam nepasiduoti savo oponentui. Ir rezultate padaro tai, kas iš pradžių atrodė negalimu.

Be visų savo jėgų įtempimo žmogus niekad negali atsiekti aukščiausio laipsnio bile kokiame užsiėmime, o įtempti savo jėgas žmogus stengsis tik tada, kada už tai matys arba tinkamą atlyginimą arba kokį nors pažymį. Todėl prasidedant pavasariui, didžiausiam sportininkų sezonui — patartina Vyčių kuopoms skirti sportininkams dovanų už pasizymėjimus žaidimuose ar tai savo tarpe, ar su pašaliečiais lietuviais, ar kitatėučiais. Skirdami dovanas — už pasizymėjimus kuopos paskatins mūsų sporto mėgėjus prie uolesnio veikimo, stengimosi pasizymėti, kas atneš naudos mums, o mūsų Organizacijai bus garbė.

Pranelis.

—x—

SPORTININKO APDARAS.

Anot prof. Jegerio, drabužis turi sulaikyti savy daug oro ir neįtraukti drėgnumo.

Žiemą ir vasarą jis pataria sportininkams dėvėti baltinius vilnonius, bovelninius arba skystesnio linų audeklo. Vasarą plonesnius negu žiemą. Bet P. Mileris nepripažįsta apatinių vilnonių drabužių. Jo nusistatymas bus tikresnis.

Viršutiniai drabužiai geriau vilnoniai negu bovelniniai. Pamušalas taip pat turi būti skydrus. Žiemą viršutiniai rūbai — tamsūs, vasarą šviesūs. Kepurės neprivalo sulaikyti oro vaikščiojimo.

Batukai turi būti žemomis kurkomis. Kelnės neturi laikytis diržu arba juosta. Tam tarnauja petnešos.

Anot Milerio, nemaži batukai ir kojines yra geriausias būdas išsaugoti kojas nuo šalimo. Geriausia būsią užsigrūrinusiam sportininkui visai nedėvėti kojinių, tuomet būsią patikrintas odos garavimas ir kraujo tekėjimas.

Kepurės dėvėjimas yra vyriausioji plau-

kų kritimo priežastis. Netenka, žinoma, užginčyti ir ligų veikimo. Kiek galima, dažniau reikia būti vienplaukiu.

Garsusis sportininkas pataria ir naktį būti be baltinių. Tai esanti gera užsigrūdinimo priemonė. Tegalima pradėti vasarą, — tai palankesnis laikas.

Bendrai imant, galima patarti dėvėti laisvus, minkštus rūbus, prisitaikant prie oro, laiko ir darbo sąlygų.

(*“Trinitas”*).

—x—

Jaunimas Lietuvoje.

Lukšiai. (Šakių apskrities). Pavasarininkų kuopa smarkiai veikia. Dažnai daro susirinkimus, per juos skaito referatus, paskaitas. Apie Velykas Pavasarininkai žada suruošti didelį vakarą. Bažnytinis koras beveik iš vienu pavasarininkų susideda. Koras labai gražiai dainas dainuoja ir giesmes gieda. Vadovauja Pranas Pesys. Pavasarininkams padeda Šakių gimnazijos vyresniųjų klasių mokiniai. Tai, žinoma, ir darbas kitoks, kai inteligentų netrūksta.

B. Paukštys.

Sutkai. (Šakių apskr.). Kaip Pavasarininkai pradėjo dirbti, tai negaliu iškęsti ir Vyčiams neparąšęs. Nuo Naujų Metų pradėjo pirmininkauti Bronius Paukštys. Jis jiems ir paskaitas ruošia. Tuoj įsikūrė “Meno Dramos Sekcija.” Per užgavėnes Sekcija suruošė savybės vakarėlį. Ir visus nustebino artistai savo gabumais. Sutkų Pavasarininkai stengiasi būti pavyzdingais, dorais žmonėmis. Pas juos toks dėsniis “Kuo ankščiau baigti vakarėlius.” Tada visi linksmi, nenuvargę pareina namo ir išsimiega lig sočiai. Žmonės nustebę žiūri į Pavasarininkų darbuotę. Tik gaila, kad maža laikraščių skaito. Šiame dalyke gal broliai amerikiečiai, tos apylinkės žmonės, pasirūpintų išrašyti kokį laikraštį.

B. Paukštys.

Griškabūdis, (Šakių apskr.). Ir čia Pavasarininkai kruta. Vasario 11 dieną šių metų, suruošė didelį vakarą. Kadangi buvo Šv. Agotos atleidai, tai ir žmonių skaitlingas skaičius dalyvavo. Artistai sulošė “Daina be galo”, pasakė monologą “Pati pasileido”. Be to, skaitlingas koras padainavo keletą gražių dainelių.

Jaunimas labai susipratęs. Daugelis skaito laikraščius. Dievas nepašykštėjo šiai apylinkei ir inteligentų, ypatingai daug padeda klebonas J. Vaičaitis (poeto brolis). Tik gaila, kad tie inteligentai išėję iš liaudies, daugelis jų nebegrišta tai pačiai liaudžiai tarnauti, jos idealus vykinti, bet eina prieš liaudies idėjas žydeliui Marksui tarnauti.

B. Paukštys.

Kas Jaunimo Veikiama.

Lietuvos Vyčių N. Y. ir N. J. Val. Apš.

Kuopoms.

Sekantis L. Vyčių Apskričio suvažiavimas įvyks balandžio 29 d., 1923 m., 2 val. pietų, "Garso" name, 222 South Ninth Street, Brooklyn, N. Y.

Šiuomi prašau visų šios apylinkės L. Vyčių kuopų kreipti į tai domės, atsiųsti atstovų į šį suvažiavimą. Apskričio Valdyba suvažiavimo dienotvarkę išdirbo sekančią:

- 1) Kuopų raportai.
- 2) Mūsų metinis "aušingas", (arba pikininkas).
- 3) Sportas.
- 4) Apskričio koras.
- 5) Mūsų vaju.

Kuopos iš anksto privalo pasvarstyti šiuos punktus savo susirinkimuose. Taipgi prašomos, kad per savo atstovus patiektų suvažiamui naujų sumanymų.

J. Spranaitis,

L. Vyčių N. Y. ir N. J. valst. Aps. pirm.

—x—

SCHENECTADY, N. Y. — Turbūt nerasime vietelės Amerikoj, kur lietuvių jaunimas taip būtų ištautėjęs, kaip Schenectade. Nors ištautėjimo kalte pačiam jaunimui negalima priskirti, nes beveik visi čia gimę ir mažai kuris iš jų girdėjo lietuvių kalbą, nes nesant lietuvių parapijos, tėvai priklausė prie lenkų, airių ir su vaikais stengėsi nors žargonu krevezuoti lenkiškai. Ir dabar dar dažnai girdisi, jog tėvai tarp savęs kalbasi lietuviškai, o į vaikus balbatuoja lenkiškai. Tėvams nebemokinant vaikus lietuvių kalbos ir neaiškinant jiems apie Lietuvą, aiškus dalykas, kad tose jaunose širdyse Tėvynės meilės nei spindulėlio negalėjo būti.

Vienok stebėtini dalykai apsireiškė. Jaunimas čia užaugęs ir subrendęs, nemokąs lietuvių kalbos ir buvęs visą laiką po lenkų "višta", šandie tą "vištą" paspyrė mėšlynan kapstyti, o lietuviybės išreiškimui priima Lietuvos Vytį! Matyt nelemta buvo šiam jaunimui visiškai iš Lietuvos knygų būti išbrauktam.

Milžiniškai pasidaravusiam gerb. kun. Židana- vičiui, Schenectados lietuvių parapijos įsteigime ir galutinai šiais metais visai tikslą atsekus, tautybės žvilgsniu lietuviai smarkiai pradėjo žengti pirmyn. Keliems mėnesiams čia apsigyvenus lietuvių kunigui, pirmiausia tapo įsteigta vakariniai lietuvių kalbos kursai mažiems ir suaugusiems. Nors pradžia buvo sunki, bet dalinai tikslas atsiektas. Jaunimo dau-

guma pritraukta ir kiti jau gerokai kalba, skaito, rašo, o kas svarbiausia, tai lietuviybės kibirkštėlė į jaunas širdis įsisėjo ir diena diena šaknėjasi, bum- burėliai mezgasi.

Šv. Kazimiero dienoje, kovo 4 d., po pamaldų kun. K. Bičkauskui sukvietus visą jaunimą į svetainę ir paaiškinus jaunimo organizuotės svarbą, taip visuomeniniame, kaip ir privatiname gyvenime ir paraginus visiems susispiesti į vieną būrelį vardu Vyčių kuopelę, visų vienbalsiai ir jausmingai tapo pritarta. Kad neatidėliojus to svarbaus darbo ilgam, tą pačią dieną visiems susirašius, tapo išrinktas ir komitetas. Atlikus tokį milžinišką darbą, šandie galima drąsiai sakyti, kad Schenectados lietuvių jaunimas didelį žingsnį padarė pirmyn ir tikimės, kad greitu laiku stos į L. Vyčių kuopų pirmas eiles.

Todel, lai gyvuoja Schenectados jaunimas ir lai čia įsteigtoji Vyčių kuopa uoliai darbuojasi ir kuolabiausiai platinasi.

Aspirinas.

—x—

CHICAGO, ILL. — Šv. Kazimiero dienoje kovo 4, Liet. Vyčių 4 kp. "in corpore" priėmė Šv. Komunią. Kiekvienas narys turėjo prisisekęs po bal- tą rozę. Išviso buvo apie 50 vaikinių ir mergelių. Šv. Mišias laikė ir puikų pamokslą, pritaikintą Vy- čiams pasakė svečias kun. B. Bumšas.

Po šv. Mišių vėl visi nariai susirinko į svetainę. Padėkojus pirmininkui, kad visi pildo kuopos nutarimus, iš susirinkusiųjų pasiūlyta sudėti aukų Šv. Kazimiero Seserų koplyčiai. Pasiūlymas priimtas ir čia pat aukojo: fotografas A. Vaitkevičius 5 dol. Jis netik pildo kuopos nutarimus, bet visuomet duoda didžiausią auką geriems tikslams. Vyčiams reiktų jo neužmiršti. Po 2 dol. S. Šimulis, A. Rui- kis. Po 1 dol.: A. Papieniūtė, O. Balsiūtė, O. Moc- kaitė, M. Benaitė, J. Balsis, A. Petrulis, K. Gervi- lis, T. Bičiusas, L. Vilkickas. Po 50c.: J. Statkiūtė ir A. Viltrikaitė. Smulkiais 1 dol. Viso 20 dol.

Lai gyvuoja 4 kp.

Alfa.

—x—

SPRINGFIELD, ILL. — Kovo 7 d. įvyko L. Vyčių 48 kp. mėn. susirinkimas, į kurį susirinko daug narių. Susimą vedė pirm A. Aleksis, rašti- ninkavo B. Monkaitė. Prisirašė daug naujų narių. Išklaudyta komisijų raportai. Visame veikime ne- paprastas ūpas. Kiekvieną susirinkimą duodama eilė naujų sumanymų ir visi nori dirbti, o ypatingai, kad Seimas pavyktų. Ir jeigu tik nariai neap- tings, reikia tikėtis daug naudos kuopai ir Centru.

Nutarta "in corpore" eiti prie Šv. Komunijos Verbų dienoje.

Apkalbėta kuopos vakaras, kuris įvyks po Vely- kų. Bus statoma scenoje "Graži Mageliona", taip- gi koncertas, kuris įvyks Velykų vakare.

Basketball ratelio darbuotojai rengiasi leisti ant lioterijos "Victrolą".

Šiame susirinkime teko išgirsti iš narių, kad trumpoje ateityje kiekvienas žada prirašyti daug naujų narių.

Iš senų narių sugrįžo K. Rupšlaukis, seniau daug veikęs su Vyčiais. Visi nariai širdingai sveikino seną draugą, uolų veikėją mūsų Organizacijoj.

Šiame susirinkime tapo prašalintas vienas nesmagumas — atiduoti p. J. Sugintaitei dovana kraičiui, kurią ji laimėjo mėnuo atgal kuopos mergaičių surengtame vakare. Tame kraity turėjo būti graži rankomis mēgsta "centerpiece" 8 dol. gal ir daugiau vertės. Ta dovana buvo sulaikyta vienos komisijos narės. Sus-me reikėjo smarkiai susiremti su kai-kuriais nariais, kol pripažinta ta dovana kam priklausė. Reikėtų daugiau bešališkumo ir teisybės prisilaikyti, tada geriau gyvuosime, nes tokie nesmagumai kenkia netik kuopai, bet ir visai Organizacijai. Dirbkime išvien.

Kovo 11 d. pas mus buvo atsilankęs kun. A. Linkus, Centro Davsios Vadas.

Plienas.

—X—

MONTELLO, MASS. — Vasario 18 d. L. Vyčių 1 kuopos įvyko susirinkimas, kuriame apkalbėta daug kp. reikalų. Įvairios komisijos išdavė raportus, k. a. E. Rozenaitė ir I. Dokšlaitė iš buvusio šokių vakaro ir pirm. Banis iš rengiamo vakaro. Rolės veikalo jau išdalintos. Ant galo J. Baronas išdavė raportą iš rengiamų gegužinių, kurios įvyks balandžio 19 d. ir liepos 15 d. "Romuvos" parke.

Ramunėlis.

—X—

WESTVILLE, ILL. — Nesimatant ilgai mūsų organe žinių iš Westvillės Vyčių darbuotės, gal jau kas pamanė, kad Vyčiai čia truputį apsnūdo. Bet visai ne.

Prieš pat gavėnią buvo parapijos bazaras, kuris tęsėsi net dvi savaiti. Čia reikėjo Vyčiams smarkiai darbuotis. Bazaras parapijai gryno pelno davė su virš du tūkstančiu dol.

Užstojus gavėniai Vyčiai eina "in corpore" prie Šv. Komunijos, taip-gi penktadieniais visi ateina bažnyčion apmąstyti kelius Kristaus ir giesmių giedoti. Reikėjo rengtis ir prie Šv. Kazimiero dienos. Pastangomis varg. M. Santario, Z. Seimanaitės ir J. Karpiūtės, suruošta puiki programa. Dainavime ir lošime pasižymėjo M. Santaris, Uršulė Karpienė, (Justinos motina), O. ir J. Vendelskai, K. Misiūnaitė (nauja lakštingala), J. Lialiašius (magikas), Seimanaitė ir Karpiūtė (komedijantės). Publika buvo daugiau negu patenkinta. Visas pelnas paskirtas Šv. Kazimiero Seserų koplyčios naudai.

Kovo 5 d. įvyko mėn. kp. susirinkimas. Nutarta tuoj po Velykų surengti vakarą. Režisierium išrinkta J. Veiveris. Scenerijomis rūpintis išrinkta J. Lialiašius, J. Veiveris ir S. Ziemantis. "Džianitoriumi" apsiėmė O. Vendelskaitė ir A. Vičius. Rinkta korespondentai rašinėti į visus kat. laikraščius. Apsiėmė šie: J. Rakauskas, A. Misevičiūtė O, Vendelskaitė ir J. Karpiūtė.

Plačiai buvo kalbama apie Vyčių vaju. Nariui,

kuris įrašys daugiausia naujų narių, bus suteikta puiki dovana iš pačios kuopos. Tai-gi, Vyčiai-tės, visi į darbą, kad mūsų kuopa pralenktų visas kitas kuopas. Jaunimo čia yra, tik reikia jis sugaudyti.

Pajudinkime žemę! Be to, eikim per namus ir užrašinėkime "Vyti", kad nei viena šeimyna neliktų be jo. Organizacijai iš to bus didelė nauda. Mūsų organas yra tikras šviesos ir kilnių idealų skleidėjas. Tad-gi išplatinkim jį!

Justina.

—X—

GRAND RAPIDS, MICH. — Kas Vyčių veikia. Vasario 14 dieną, Lietuvos Vyčių 43 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, Šv. Petro ir Povilo parap. mokyklos kambary. Sus-mą atidarė malda kun. A. Tamoliūnas. Perskaičius protokolą, kuris liko priimtas, apkalbėta kuopos reikalai. Reikia pažymėti, kad mūsų kuopa daug deda pastangų pritraukti kuodaugiausia jaunimo mūsų brangion Organizacijon. Šiame sus-me įsirašė trys nauji nariai, būtent A. Pasluostukė, P. Narkevičius ir C. Valenta.

Šv. Kazimiero dienoje, kovo 4 d., kuopa buvo įrengus vakarėlį. Viskas gerai pavyko. Kalbėtojum buvo M. Bagdonas iš Chicagos, kurio kalba apie Lietuvą labai žmonėms patiko.

Paskui kalbėjo P. Lekešis, nesenai sugrįžęs iš Lietuvos, viešėjęs ten du metu, ir L. Abromaitis, taip-gi grįžęs iš Lietuvos.

Paskui parapijos koras, vedamas varg. Mondeikos, padainavo kelias dainas ir S. Bartuskevičius solo, Mundeikai pritariant pianu.

Ant galo J. Teberis padeklamavo eiles apie Lietuvą.

Programa baigta Lietuvos imnu.

Korespondentė.

—X—

PROTOKOLAS

L. Vyčių Chicagos Apskričio suvažiavimo.

Kovo 6 d. Šv. Jurgio parapijos mokyklos kambary įvyko Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio mėnesinis susirinkimas, kurį atidarė malda pirm. Ignas K. Sakalas. Sus-me dalyvavo šių kuopų atstovai:

4-tos kp.: Albina C. Alaburdaitė, (Apskr. rašt.), Stas. Šimulis, Ant. Petrulis, Kaz. Gervilis, Ant. Benaitis.

14-tos kp.: J. Gudas, M. Levinskaitė.

16-tos kp.: V. Rūkštalis, P. Juška, J. Andrešiūnas, J. Petrauskas, A. Janušas.

36-tos kp.: Ignas K. Sakalas, (Apskr. pirm.) ir Iz. Paškauskas.

Atstovų nebuvo iš: 5, 8, 13, 24 ir 35.

Buvusio susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Komisijų raportai. Apskričio šokių vakaro, kuris buvo sausio 17 d., Meldazio svet. raportą išdavė V. Rūkštalis. Įeigų buvo \$116.05. Išlaidų \$89.35. Pelno liko \$26.70.

S. Šimulis pranešė, kad Apskr. pikninko serijos jau spausdinamos ir sekamam Apskr. susirinkimui bus kuopoms išdalintos.

Pikninkas spaustuvės naudai. V. Rūkštalis pranešė, kad A. Mureika apsiėmęs paieškoti daržą. Nutarta, kad kitame sus-me komisija praneštų, ar gavo jau daržą ar ne.

Apskričio koras. V. Rūkštalis praneša, kad Apskr. komisija buvo sušaukus Apskr. koro susirinkimą. Atsistatydinus senajam korvedžiui p. Sauriui, nutarta kviesti buvusį Apskr. koro vedėją p. Antaną S. Pocių. Sykiu liko perorganizuota ir koro valdyba. Naujon valdybon išrinkta: pirm. — Kazys J. Gervilis, pagelb. — A. Benaitis, rašt. — Elena Jovaišaitė, izd. — A. Budris, knygius — J. Andrešiūnas, koresp. — V. Rūkštalis. Prie to dar Ignas K. Sakalas pranešė, kad sekantį penktadienį jau bus pirma koro repeticija. Naujas korvedys žada mokinti operetę, kurią mano dar šį sezoną pastatyti. Kadangi keliais atvejais buvo siunčiami koro nariams laiškai, kurių atspaudinimas ir paštos ženklai atsėjo \$16.03. Sąskaita priimta ir nutarta apmokėti. Be to, nutarta, kad Apskričio komisija, kuri ligšiol darbavosi koro reikalu paliktų ir toliau bendrai veikti su Apskr. koro valdyba.

Apskričio valdyba pranešė, kad eidama praeito sus-mo nutarimu pasiuntė C. Valdybai laišką-paklausimą, ką C.V. daro su Chicagos Vyčių Apskričio išneštomis rezoliucijomis ir ar kreipia į jas domės, bet atsakymo dar negavo.

Kadangi nuo pirmos Apskr. rezoliucijos, kuri buvo įteikta C.V. gruodžio 10 d., 19122 m., ir kurioj buvo griežtai protestuojama prieš talpinimą "Naujiečių" skelbimo Raštininko-Administratoriaus leidžiamame "Booster'y", lig šiol jau du numeriai išėjo ir vis su viršui minėtu skelbimu, nutarta:

1). Viešai per organą pareikšti savo pasipiktinimą tokiu Centro Raštininko-Administratoriaus suvaliavimu ir nepaisymu į Apskričio išneštus protestus; ir

2). Papeikti C.Valdybą, kuri, turėdama savo rankose Apskričio protestus, lig šiol nesistengia padaryti pačiame Centre tvarkos ir nesiima griežtų priemonių visiems iš Raštininko-Administratoriaus pusės apsireiškimams, žeminantiems Organizacijos vardą ir kenkiantiems jos gerovei prašalinti.

Paskui kalbėta apie naujų narių vajų. 4-tos kuopos atstovai pranešė, kad jų kuopa rengia didelę prakalbas. Tą patį pranešė 14 ir 36 kp. atstovai. Nutarta išrinkti komisiją, kuri rūpintūsi vajaus reikalu Chicagoje. Komisijon įėjo: V. Rūkštalis ir Ig. K. Sakalas ir Albina C. Alaburdaitė.

Pirmininkui nusiskundus, kad kai-kurios Chicagos kuopos nekreipia domės į Apskričio Valdybos pranešimus, nutarta šį nusiskundimą įtraukti į protokolą ir paskelbti, kad visų kuopų nariai žinotų, kaip jų valdybos atlieka savo pareigas.

Ant galo Apskr. Valdyba paaiškino, kad Liet. Vyčių Vakarinių Valstijų Apskričio valdyba buvo nutarus šaukti Chicagon nepaprastą Vakarinių Valstijų kuopų atstovų suvažiavimą kovo 11 d. Del tos priežasties ir Chicagos Apskričio sus-mas buvo šaukiamas anksčiau. Vėliau bet-gi gauta žinių, kad minėtas suvažiavimas liko atidėtas neapribotam laikui.

Sekantis Apskričio susirinkimas įvyks sekma-dienį, balandžio 8 d., Šv. Antano parapijoje, Cicerio, III.

Susirinkimas uždarytas malda.

Pirm.: Ignas K. Sakalas,

Rašt.: Aibina C. Alaburdaitė.

—X—

NEW YORK, N. Y. — L. Vyčių New Yorko ir New Jersey valst. Apskričio Valdyba laikė nepaprastą posėdį "Pennsylvanijos viešbuty" kovo 11, š. m., ir svarstė žiuos punktus.

1. Nutarta sekantį L. Vyčių N. Y. ir N. J. valst. Apskričio suvažiavimą šaukti Brooklynan, balandžio 29 dieną.

2. Pagaminta suvažiavimui dienotvarkė, kuri šiaip skamba:

- a) Vyčių Apskričio pikininko klausimas,
- b) Sporto klausimas,
- c) Apskričio koro klausimas,
- d) Nustatyti Apskričio koro veikimo programą,
- e) Kad Apskričio koras stengtų įsigyti nuosavas dainas bei gaidas,
- f) Kad Apskričio koras stengtų gauti nuolatinis rėmėjus ir prietelius.

Be to, Apskričio Valdyba nutarė pranešti Apskričio koro komisijai, tai yra kun. J. Simonavičiui, kun. Petraičiui ir vargonininkui A. Stanšauskui, kad sušauktų generalį Apskričio koro suvažiavimą ir praktiką sekma-dienį, kovo 18 dieną, apie 4 val. po piet, Aušros Vartų parapijos svetainėn ir kad tą pačią dieną Apskričio koristai nusitrauktų savo paveikslus.

Per pereitą Vyčių Apskričio suvažiavimą nauja Valdyba buvo išrinkta iš šių narių: Dvasios Vadas — kun. Petraitis, Pirmininkas — J. Spranaitis, Pirmininko pagelbinkas — Ig. Kailiukaitis. Visi trys iš Paterson, N. J. Raštininkas — J. Tamošaitis, laikinai gyvenantis New Yorke, Izdininkas — Navickas iš New Yorko. Organizatoriais buvo išrinkti šie nariai: Jonas Simonaitis ir Grinčiūtė.

Pageidaujama, kad New Yorko ir New Jersey Apskričio Vyčių kuopos kuogeriausiai prisirengtų prie ateinančio Apskričio suvažiavimo, nes visi aukščiau išdėti punktai reikės nuodugnai apkalbėti. Todėl visos kuopos prašomos iš anksto tuos klausimus pasvarstyti, kad suvažiavę atstovai žinotų savo kuopų nuomones.

J. P. Tamošaitis, Rašt.

—X—

Įvairios žinios.

—X—

— Lietuvos Kabinetas rezignavo. Kovo 10 d. Ministerių pirmininkui perskaičius Seime naujo Kabineto deklaraciją ir negavus didžiumos pasitikėjimo balsų už — rezignavo Lietuvos Ministerių Kabinetas. (L. I. B.).

— Ambasadorių Taryba atidavė Vilnių Lenkijai. Kovo 14 d. Ambasadorių Taryba galutinai patvirtino sieną tarp Lenkijos ir Rusijos. Tuo pa-

tvirtinimu Vilnius ir jo apylinkės atiduota lenkams. Numatoma, kad Lietuvos valdžia pasipriešins tokiam Amb. Tarybos nusprendimui.

— **„Išvežė“** meisterį. Vieną gražią dieną Kaune „Nemuno“ dirbtuvės darbininkai įsodinę į karelius „išvežė“ meisterį Dambrauską už tai, kad ėjęs prieš darbininkus. („D.“).

— Amerikos laivynas paskyrė savo atstovą Lietuvai. Valstybių Shipping Board paskyrė savo atstovą Lietuvai p. Darsey Richardson. (L. I. B.).

— Kiek išneša visas Lietuvos turtas. Prof. Muravskio apskaitymu, visas Lietuvos Respublikos turtas dabar siekia kokius 300 milijonų dolierių. („L. Ž.“).

— Vasario 16 d. nelaimingi atsitikimai Kaune. Vienam mokiniui raketos gilzė pramušė galvos kauklą, arkliai sumindžiojo parodoje vaiką, netyčiomis sužeistas vienas karininkas. („L. Ž.“).

— Kiek pravoslavų Lietuvoj. Viso užsiregistravusių parapijose stačiatikių tikinčiųjų yra apie 12,000 asm., kurie didesnėmis grupėmis susibūrę Kaune, (apie 4000 as.) ir Kedainiuose, Šiaulių apskr. (apie 1,500 as.). Parapijų yra 18. Šventikų — 18 ir dabar grįžęs iš lenkų nelaisvės archirejus Elaufėjus.

— Pašto viršininkas suimtas. Liko suimtas Abelių (Rokiškio apskr.) pašto viršininkas Prancūnas. Pasirodė, kad jis norėjo kombinuoti su atsiunčiamais svetimais dolieriais. Drauge kaltinama ir jo žmona. Abu pasodinta Rokiškio kalėjimui. („L. Ž.“).

— Menininkų streikas. Vasario 21 d., 8 val. ryto buvo sustreikavę Kauno menininkai: Valstybės Opera, Valstybės Drama, Teatro Rumų Remonto Komisija, Teatro Rumų administracija, Meno Mokykla, Muzikos Mokykla, Meno Kūrėjų Draugija. Taip-pat užsitarė ir Meno Paroda. Prie streiko prisideda žydų ir rusų menininkai. Priežastis bus nurodyta atskirame memorandume, kuris bus įteiktas spaudai ir vyriausybei. Streiko pradžia rišama su dail. K. Šklerio buto rekvizavimu. („L. Ž.“).

— Lietuvos gydytojų suvažiavimas. Vasario 22 d. Kaune įvyko Lietuvos gydytojų suvažiavimas, kuris tęsėsi tris dienas. („L.“).

— Rusų artistai Kaune. Vasario 19 d. iš Berlyno Kaunan atvažiavo Maskvos Dailės Teatro artistų grupė. Laikinoje mūsų sostinėj jie žada duoti keletą spektaklių.

— Lietuvos Seimas paleistas. Bolševikų, žydų, socialdemokratų, social-liaudininkų, valstiečių blokas sugriovė Lietuvos vyriausybę. Prezidentas paleido Seimą. Nauji rinkimai į Seimą įvyks gegužės 12 ir 13 d. („Draugas“).

— Ieško aukso. Tūlas Ilaukės ūkininkas kreipėsi į vidaus reikalų ministeriją, prašydamas leisti jam ieškoti Ilaukės upės krantus. Seni žmonės pasakoja, kad Napoleonas, bėgdamas 1812 m. su savo armija iš Rusijos, užkasęs ten daug aukso ir sidabro pinigų. („R. B.“).

— Spaudos šventė. Pernai vasario 25 d. Latvija šventė 100 metų latvių spaudos sukaktuves. Šiomet bus apvaikščiota metinė šventė. Pelną manoma apversti spaudos rūmams statyti. („R. B.“).

— Iškilmingai paminėta sukaktuvės. Vasario

16 d. Rygos lietuviai iškilmingai paminėjo Lietuvos laisvės penkių metų sukaktuves. Tą dieną buvo surengtas koncertas ir išneštos rezoliucijos. Sukaktuvėse dalyvavo ir naujas Lietuvos atstovas Latvijai p. Aukštuolis. („R. B.“).

— Seimo atstovas šaukštus vagia. Varšavos teisme buvo svarstyta lenkų St. Seimo nario Valcuko byla. Jis buvo kaltinamas už šaukšto pavogimą per seimo puotą gruodžio 27 d. Teisme pasirodė, kad be to, pas šį lenkų atstovą rasta ir kiti šaukštai, kurie jau senai dingo iš seimo bufeto. Teismas tą „tautos atstovą“ pasmerkė 6 mėn. kalėjimui arba sumokėti pabaudos 3 milijonus markių. („L.“).

— Metinės Lietuvos Universiteto sukaktuvės. Vasario 18 d. paminėta metinės Lietuvos Universiteto sukaktuvės. Universiteto profesoriai ir jaunesnysis mokslo personalas Karių Klube turėjo iškilmingus pietus. („L.“).

— Apvogta Kauno izdinė. Per savaitę iš Kauno izdinės buvo pavogta gerbinių markių ir vekselinių blankų už kokius 100,000 litų. Pavesta kriminalai policijai, kuri su viršininku ir agentų pagalba sugavo vagių vadą — Sergiją Valkovą. Paskui sugavo ir kitus jo sėbrus. Visų ne lietuviškos pavardės. Vagys uždaryti kalėjimui. („L.“).

— Istorinį parką kerta. Veliunos dvaro savininkas, Varkselis, kerta parko medžius, kurie yra mūsų šalies istorinė vieta. („L. Ž.“).

— Baudžia už girtuokliavimą. Tauragės apskrities suvaldybės privalomu įsakymu už girtuokliavimą 1922 m. nubausta ūkininkų 45, amatnikų 5, darbininkų 38, įvairios profesijos 3. Pabaudos eina švietimo reikalams.

— Meno Paroda. Vasario 14 d. Kaune atsidarė Meno Paroda, kurią surengė Meno Kūrėjų Draugijos Plastikų sekcija. Išstatyta kūriniai lietuvių Plastikos Sekcijos narių: Juozo Zikaro, Petro Rimšos, Kajetono Šklerio ir P. Kalpoko. Paroda tęsis mėnesį. („K. B.“).

— Italijos dovana Vatikanui. Pasidarbavus priemerui Muscolini Italijos valdžia nupirko didžiai brangų kunigaikščio Chigi bibliotini rinkinį sykiu su kunig. rumais, kurie sudaro didžiai reti senovės rankraščiai ir, kadangi tų rankraščių ir veikalų labai pageidavo Vatikanas, tad visa ir dovanota Šv. Tėvui. Šiandie Vatikano biblioteka skaitosi didžiausia ir svarbiausia visame pasauly. („Laisvė“).

Baltic American Society. Baltic American Society Vice Prezidentas prof. Stephen P. Duggan kartu su prof. Paul. Monroe netrukus važiuoja Lietuvon ir į kitas Centro ir Rytų Europos valstybes susipažinti su tų šalių mokyklomis ir užmegsti tarp tų šalių ir Amerikos universitetų artimesnius ryšius, ypatingai stipendijų teikimo klausimu.

Prof. Duggan yra direktoriu žinomos Amerikoje kultūrinės įstaigos „The Istitute of International Education“, kuri yra sutverta ir išauginta Carnegie'o aukomis. Abu profesoriu važiuoja tos organizacijos lėšomis.

Lietuvos Atstovybė Washingtone jau yra pranešus Švietimo Ministerijai ir Universitetui apie garbingų svečių iš Amerikos apsilankymą ir iš savo pusės padariusi visus jų kelionei palengvinimus.

(L. I. B.).

UŽSISAKYKITE, SKAITYKITE IR PLATINKITE

"Tėvynės Sargą"

"Tėvynės Sargas", duodamas kas savaitė apie 12 puslapių visokių pasiskaitymų, plačiai dėsto visa, kas tik gali lietuviui rūpėti.

"Tėvynės Sargas" duoda straipsnių, kaip tvarkyti katalikiškais pamatais šeimyna, kaip auklėti vaikai.

"Tėvynės Sargas" duoda plačiai žinių apie Lietuvos ir viso pasaulio politikos gyvenimą. Taip pat rašo apie savivaldybių ir kooperacijos reikalus.

"Tėvynės Sargas" plačiai rašo apie mūsų tikybos reikalus ir katalikų Bažnyčios gyvenimą ir jos darbus.

"Tėvynės Sargas" duoda mėnesinius priedus: "Mažžemės ir Naujakurys", "Šeimyna", "Sveikata".

"Tėvynės Sargas" rašo, kaip vesti žemės ir namų ūkis, kaip gyvena ūkininkai kitur, apie gyvulius, namų paukščius, apie valstybės ūkį ir tt.

"Tėvynės Sargas" mokina vaikelius gražiai apsieiti.

"Tėvynės Sargas" duoda lengvų pasiskaitymų geriausių mūsų rašytojų.

"Tėvynės Sargas" suteikia kiekvienam savo skaitytojui atsakymus į visokius paklausimus visai dovanai.

"Tėvynės Sargas" suteikia kas savaitė kuodaugiausia žinių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio. Jame kiekvienas skaitytojas randa gražių eilių, pasakalių, pamokinių ir pasiskaitymų.

"Tėvynės Sargas" visuomet papuoštas gražiais paveikslais. Pagal savo didumą ir gražumą "Tėvynės Sargas" yra pigiausias laikraštis.

"Tėvynės Sargą" redaguoja J. Andziulis.

"Tėvynės Sargą" plačiai skaito katalikiškoji visuomenė.

Taigi pasiskubinkite užsirašyti "Tėvynės Sargą", nes vėliau pritruks pirmųjų numerių.

"Tėvynės Sargo" kaina pristatant:
LIETUVOJE:

Metams	12 litų
9 mėnesiam	9 litai
6 mėnesiam	6 litai
3 mėnesiam	3 litai
1 mėnesiui	1 litas

Užsienioje — dvigubai.

Mažžemėiams, bežemėiams, darbininkams ir naujakūriams 10 litų.
"Tėvynės Sargą" Redakcijos ir Administracijos adresas: Kaunas, Ožeskiėnės g-vė 3 Nr., II augštas.

Visuomeniškas Išpardavimas

Mes nupirkome 122,000 porų Suv. Valstijų Army Munson paskutinius čėverykus. Miera nuo 5½ iki 12. Tai buvo visas likęs stakas vieno iš didžiųjų Suv. Valstijų valdžios kontraktorių.

Šie čėverykai gvarantuojami šimtu nuošimčių. Tvirtos skūros, spalva tamsiai geltona, prisiūtus liežuvis nepraleidžia vandens ir dulkių. Tikra vertė šių čėverykų \$6.00. Kadangi mes pirkome ant sykio labai daug, tai galime pasiūlyti visuomenei

už \$2.95 pora

Prisiųskite teisingą mierą, užsimokėkite laiškanešiu atnešus čėverykus arba prisiųskite Money orderį. Jeigu čėverykai nebus toki, kaip sakom, mes mielai sugrąžinsime pinigus ant pareikalavimo.

NATIONAL BAY STATE SHOE CO.
296 Broadway, New York, N. Y.

Lietuvos Vyčių Spaustuvė

ATLIEKA GREITAI, GRAŽIAI PIGIAI
ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS

KNYGAS,
BROŠURAS,
KONSTITUCIJAS,
TIKIETUS,
KORTELES,
PLAKATUS ir tt.

Tolumas nieko nereiškia. Veik visus pašta prisiųstus darbus ekspeduojuame tąją pat dieną.

VISUOMET KREIPKITĖS SEKAMU ADRESU:

K. of L. PRESS

4736 South Wood Street

Chicago, Ill.

Thomas Shamis, Manager

Phone Lafayette 6298

Įžymiausiųjų mūsų kariuomenės dvasios pajėgų pastangomis bei darbais eina žymus dumėnėsinis KARO MOKSLO ir ISTORIJOS žurnalas.

"Mūsų Žinynas"

"Mūsų Žinyne" bendradarbiauja karo mokslininkai bei karo publicistai: gen. št. pulk. Betcheris, pulk. Bobinskis, gen. štabo karininkas Boleckis, karo valdinin. Dineika, kap. Gabrys, kar. vald. Griaitis, majoras Laurinaitis, generolas Radus-Zenkavičius, majoras Ružanovas, majoras Škirpa, leitenantas Talat-Kelpša, pulk. leit. Žukas ir daugelis kitų; istorikai ir visuomenininkai kap. V. Biržiška, P. Galaunė, A. Janulaitis, Mažosios Lietuvos veikėjas Klaipėdiškis, kap. V. Steponaitis, psichologas profesorius Vabalas-Gudaitis ir kiti.

"Mūsų Žinyne" duodamos visų Lietuvoje esančių knygų kritikos bei recenzijos, o taip pat paminima ir daugybė svetimomis kalbomis knygų, laikraščių ir tt.

"Mūsų Žinyne" ligšiol išspausdinta daug daug įžymių originalių raštų iš karo teorijos, mūsų istorijos, literatūros, visuomenės gyvenimo, mūsų kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės ir tt.

"Mūsų Žinynas" yra vienas rimčiausių mokslo žurnalų.

"Mūsų Žinyne" redaguoja Kapitonas Steponaitis, leidžia Karo Mokslo Skyrius.

"Mūsų Žinyne" kaina: metams -- 20 litų, pusei metų -- 12 litų, vieno numerio -- 4 litai.

Kariams užsirašant per savo dalis metams 10 litų.

ADRESAS: "Mūsų Žinynas", Karo Mokslo Skyrius, Laisvės Al. 12 Nr. Kaunas.

Kam rūpi mūsų Lietuvos Tėvynės gynimo reikalai, kam brangi mūsų tėvų, brolių, seserų laisvės gynėja Lietuvos kariuomenė, tas tegul sau ir savo giminėms Lietuvoje užsisako 1923 metams savaitinį laikraštį

"KARYS"

"Karys" rašo netik Lietuvos kariuomenės reikalais, bet duoda daug žinių iš visos Lietuvos ir iš užmario.

"Karys" spaudina bendrai lavinančių, raštų, kurie svarbu skaityti visiems besišviečiantiems.

"Karyj" randasi Lietuvos kariuomenės paveikslų, reginių; vairių a-vsakų, eilių, juokų ir tt.

"Karys" vienintėlis Lietuvoje laikraštis, kuris rūpinasi jaunuoju kūno lavinimu ir paduoda daug SPORTO žinių iš Lietuvos ir užsienio. Sporto skyrių "Karyj" veda sportininkai — specialistai.

"Karys" savo metiniams prenumeratoriams duoda dovanai priedą.

"KARIŲ KALENDORIUS" 1923 METUI.

"Karių Kalendoriuje" yra paduota daug specialių žinių.

"Karij" redaguoja Kapitonas Ruseckas, buvęs Steigiamojo Seimo narys.

"Kario" kaina metams 2 doleriu, pusei metų -- 1 dol 50c.

Adresas: KAUNAS, Laisvės Alėje 12 Nr. "Kario" Redakcija

Amerikone! Pats užsisakyk ir savo giminėms Lietuvoje užsisakyk mūsų Tėvynės gynėjų laikraštį "Karij"! Padarysi ir sau ir kitiems naudos!!!